

Al 12-lea povestaş

Tabără de *creative-writing* în proză

(Beliş, 15-19 iulie 2016)

O provocare coordonată de Ruxandra Cesereanu

- Dumnezo să primească!

- Să primească, lele Florică!

- I-ai văst pe ăia, Lenuță? Ce-or vint de la Cluj?

- Eh, or fost la min' să cumpere vin. M-am și gândit că îs puși pă chef. Numa' să nu facă scandal pă la porțile oamenilor ca ăia de amus un an.

- I-am văst io chiar când or vinit cu ceva dascăliță. Eram la portă, așteptam să-mi vină vacile de la ciurdă. M-am dat mai colea, după stâlpul de beton.

- Să-ncui, lele, ușile, că femeia aia, săracu de ea, nu știu cum i-a struni!

- Ce să strunească la ei, Florică? Așe fumau de față cu ea, fără nicio jenă! Toderuț al meu nu i-ar lăsa pe copchii să bage-n gură țâgara. I-o învățat să știe de frică.

- Dacă-s a' lui, lele, da cu alții gătați de crescut ce să te mai știi face?

- O zâs Victoraș că stau noptea acol', în foișor. Îs scriitori, dăia de numa își închipuie lucruri. Ceva cu animale de tăt felu'.

Doi ochi negri ca două boabe de piper

Maria Fărâmbă

- Haa-ooo, hee-oooo!!! Haaaaa-oooooo!

Sătenii s-au întors uimiți să vadă ce se întâmplă. Dinspre intrarea în sat, pe drumul plin de pietre, se auzea hodorogitul unei biciclete. După ea se țineau doi câini hârâind amenințător. Roata din față despică în viteză cârdul de găște, iscând o gălăgie infernală și pulverizând praful de pe marginea drumului. Hărmălaia era însoțită de cotcodăcitul isteric al unor găini. Câțiva curcani cu pieptul umflat s-au alăturat alaiului.

- S-o fi reîntors nebunul satului.

- O fi reînviat din morți. Credeam că și-a dat duhul pe la marginea pădurii, pe undeva.

- He-ooo, hee-uuuu!

- Ptiu drace, ce-o fi acolo?

- Sper că n-o fi adus ciurma după el.

- O fi adus aur de la ruși. Că ăsta și cu diavolul e în stare să se însoțească.

Dar nebunului nici că-i păsa. Pe bicicleta lui hodorogită, cu câteva spițe lipsă, ducea un coș acoperit de o mușama slinoasă.

- Iii-aaaaa, ce-ce am eu eu aaaici? chicoti șiret.

Ațâțase curiozitatea în toți. Cu pălăria găurită, cu ochii bulbucați continua să rânjească mulțumit. Hohotind, arunca priviri în coșul de nuiele. Privirea lui șmecheră ațintită în interiorul coșului amintea de un magician care ține în suspans publicul. Și ce ditamai public acum. Zi de duminică, zi de târg. Mare tărașoi a iscat nebunul în jurul său.

- Lele Ioană, lele Ioaaannă, nu nu nu cumperi rața?

- Ia mai lasă-mă, sigur e spurcată.

- Fugi de aici, nebunule, cu rață cu tot!

După această mascaradă oamenii s-au liniștit. Sătenii și-au văzut în continuare de treabă, iar nebunul s-a retras la izvor. În fața lui, Isus răstignit pe crucea de lemn de la răspântie, s-a închinat neîndemânic. I-a dat raței câteva fire de troscot, un pic de apă în cana de la izvor, a acoperit-o și a ațipit. S-a trezit când a simțit că ceva mișună lângă el. Întredeschise ochii și-l zări pe Gheorghită. Copilul cu respirația reținută încerca să atingă vietatea din coș.

- Baaauuu! zbieră nebunul și râse zgomotos.

- Ți-o dau ție, hâhâhâ, ți-o dau...că tu, tu, niciodată nu te-te temi de mine, hâhâ.

Gheorghită era singurul copil din sat care se apropia de nebun. Ceilalți copii îl scuipau și îl huiduiau. Sătenii îl evitau. Ziceau că-i pui de drac, că a fost făcut de-un frate și-o soră. Doar uneori îndemnați de predicile preotului îi mai aruncau o coajă de pâine.

A dezvelit coșul. Rața stătea cu capul sub aripă. De la cap în jos penele albastru-violet îi acopereau spatele ca o mantie regală. Gheorghită o luă în brațe și porni cu ea către casă.

Ai lui nici n-au vrut să audă de rață. Erau vremuri grele. Ori în oală, ori ba. Gheorghită s-a milogit pe lângă lelea Ioana și ea s-a îndurat de rața mută. A lăsat-o să se amestece în cârdul din curte. La început rațele de casă o ciupeau, dar rața mută răbda. Întotdeauna stătea izolată de restul rațelor.

În primele zile de vară lucrurile au mai mers cum au mers. Apoi s-au schimbat. Într-o dimineață, când roua strălucea și oamenii o luau spre ogoare, un huruit de mașină se auzi departe. Un comandant și câțiva soldați, cu o stea roșie la piept, au dat năvală în sat. S-au oprit la primărie. I-au forțat ușile și au intrat. De azi înainte satul ascultă de tătucu. E un ordin. Oamenii nu vor duce lipsă de nimic. Trebuie doar să asculte.

Dar teroarea abia începea. După câteva săptămâni bărbații fuseseră luați la armată. Femeile - siluite. Biserica - transformată în depozit de grâne. Urmau să putrezească. Biblioteca satului a ajuns cantină pentru soldați. Cărțile au fost arse. Chiar și cele ale

scriitorilor ruși.

Nea Toader, vecinul lelei Ioana, s-a spânzurat. Într-un măr, lângă livada de pruni. Mai bine iadul de dincolo decât cel de aici. Câțiva săteni l-au adus acasă. Au avut noroc că nu au fost prinși. Altfel și-ar fi săpat propriul mormânt. L-au îngropat la marginea grădinii. Alături de puținii oameni care au venit la înmormântare s-a apropiat și rața mută. Ciugulea viermișorii de pe pământul proaspăt afânat.

În luna următoare mai multe mașini au început să străbată ulițele satului. Se aduna tot ce se putea de prin case și de prin ogrăzi. Soldații îmbrânceau și înjurau în stânga și-n dreapta. Lelea Ioana a auzit că unii oameni din sat au dispărut. Știa că acum e sfârșitul. Nu mai avea cu ce să hrănească orătaniile. Când au intrat soldații să-i ia rațele a tăcut mâlc. Acolo, pe loc, în mare veselie, un soldat a sucit gâtul unei rațe, iar sângele cald a împrăscat prispa casei proaspăt văruiată.

- Roșu, ehh? C-așa-i place Stăpânului.

În căutare de semințe, singuratică ca de obicei, rața mută ajunsese sub cuptor. Nemișcată, cu ochii ca două boabe de piper negru ațintiți către scena din curte, parcă ar fi priceput ce se întâmplă. După ce fiarele au plecat, rața, cu mersul ei clătinat s-a apropiat de bătrână.

- Tu, prostuțo, cum de-ai scăpat?

Și lelea Ioana, slăbită, abia ridicându-și picioarele luă rața în brațe. Intră cu ea în casă. Câteva zile s-a hrănit cu câte un ou. Apoi a simțit cum o părăseau puterile.

Într-una din zile, Gheorghită, cu genunchii zdreliți, căutându-și tatăl, intră în ograda lelei Ioana. O strigă, dar nimeni nu răspunse. Un miros înțepător stăruia în aer. Deschise ușa și rața mută zbură afară. Câteva muște bâzâiau în fundul încăperii. Gheorghită o zbughi pe poartă.

Rața, ciugulind ce mai găsea în praful dumului, ajunsese până în curtea fostei bibliotecii. Ușa era întredeschisă. Un tânăr din sat, înspăimântat, asculta nemișcat un ofițer.

- De azi vei fi Ivan! urlă acesta.

- Ți faci treaba și te lăsăm în pace. Ia te uită, ce oaspeți avem, mai adăugase cu un rânjet.

- Ivan! Fă-o să cânte!

Ivan se uită înmărmurit la rață neștiond ce să facă.

- Hai, ce mai stai?! Zi-i să ne cânte Kalașnikov, și ofițerul schiță imaginar o linie cu tocul puștii de la rață spre tânăr.

Ivan, de frică, o apucă de coadă, ca să scoată niște sunete.

- Nu aud. Drace, ce fel de rață-i asta?

Începură să se miște caraghios în jurul păsării, sărind de pe un picior pe altul.

- De-o supă măcar ești bună?

Apoi, s-a auzit zgomot afară. Ofițerii au ieșit. În vremea asta, Ivan a încercat să-și facă o țigară. Avea o bucată de ziar. Ziarul era în românește. A luat un pic de tutun lăs at pe masă. Trebuia să-și calmeze nervii. Exact atunci s-a reîntors unul dintre ofițeri.

- Poșiol...tvoiu mati!¹ Din prima zi furi?!

Cu ochii înroșiți de băutură, trase un glonț de avertizare. Însă, îl nimeri pe Ivan în piept. Rața parcă presimțise pericolul și amețită zbură afară. În vremea asta, pe lângă fosta bibliotecă, în furia lui de copil, trecea Gheroghiță. Când văzu rața tresări. O ademeni către el.

- Hei, malcik.² Unde fugi cu rața?

Gheorghită nu mai stătu pe gânduri. O luă la goană cât îl țineau picioarele. Soldatul o apucă după el. Băiețelul intră într-o curte străină. Ținu drumul spre grădină. Se strecură printr-o gaură din gard și dădu în altă ogradă. Acolo era un hambar cu provizii. Nu era păzit la ora mesei. Se ascunse în el. Se pitise după niște saci cu făină. Se uita rugător la rață. Să taci, să taci. Trecuse o oră. S-au întors soldații. Gheorghită le auzea pasul și mișcarea degetelor pe arme și înjurăturile. Inima îi bubuia ca atunci când

¹ (rusă) = du-te-n pizda mă-sii!

² (rusă) = băiețele.

se trage din tun.

Au stat câteva zile ascunși. Când i se făcea foame lua boabe și le mesteca încet. Îi dădea și raței. În vremea asta s-au auzit mereu focuri de armă. Vedea bocancii soldaților alergând de colo-colo. După câteva zile forfota s-a domolit. Gheorghită ieși cu rața afară. Doi prizonieri glorioși.

Dimineața în care porcul n-a mai guițat

Adrian Emil Rus

Când nea Nichife își ridică privirea, văzu mai întâi porcul și pe urmă șura și casa în depărtare, despărțite doar de urmele în iarbă ale unui car, și de cerul gol, șters. Stătea întins printre paie de grâu abia secerate, în poziția în care un om culcat ar fi vrut să se ridice, cu un braț întins în față, și cu unul la spate, în care se sprijinea. Porcul era și el nemișcat, cu urechile ridicate și câteva paie ieșindu-i de sub rât. Acea imagine însă-l liniștea pe Nichife care știa că în curând animalul avea să guițe și să se miște. Trebuia doar să aprindă lumina. Deși sub degetele lui, adâncite în pământul cald, simți întrerupătorul, creatura din fața lui era în continuare nemișcată.

Era încă devreme în satul acela de deal, iar ziua care se anunța părea mai rece decât celelalte. Una dintre ultimele zile ale lui august, cea în care vecinii lui nea Nichife au vorbit și s-au gândit la bătrânul lui porc, ca la un prieten uitat.

Primul a fost Alexe a lui ba' Alexandru. Cu furca în mână, abia urcat în podul cu fân ca să coboare câteva grămezi pentru vaci, simți încă de la început că ceva nu mai era la fel.

„Să fi fost aproape zece ani de când nea Nichife avea porcul?” se întrebă Alexe. Un lucru îi revenea limpede în minte gândindu-se la bătrân și la porcii săi, o zi de iarnă din trecut, în care în curtea unui vecin ajutase la uciderea unei scroafe. Jivina avuse cam două sute de kilograme, iar Alexe își aminti cum fusese nevoie de doi bărbați ca să o scoată din grajd, legată cu funii de picioarele din spate și din față, și de Nea Nichife care să tragă animalul de urechi. L-au târât până în grădină cu ajutorul legăturilor, ca pe un sac plin care guița înfiorător și care se zvârcolea în mâinile ucigașilor. În mintea lui Alexe, astfel erau văzuți bătrânii, și prin gesturile lor avu un sentiment rău că ceva nu

avea să mai fie la fel și după.

- Băiete, ia treci pe porc și apasă-te câți poți pe spinarea lui! strigă la el Nichife, și băiatul înaintă spre porc.

Proptindu-se cu genunchii în zăpadă încercă să se prindă de spinarea jivinei. Mâinile lui erau însă prea scurte iar el simți, agățat de animal, că astfel îngroșase doar rândurile ucigașilor. Însă oricât de neajutorat ar fi fost băiatul, vrând să dovedească ceva, prinse cu o mână de una din frânghiile care imobilizau picioarele porcului. Funia se încordă sub furia muribundă a animalului și băiatul își simți palma cuprinsă de durere, ca sfâșiată. Nea Nichife tocmai străpuse gâtul porcului, iar cuțitul mare de măcelar al lui taicu-său se auzea scrâșnind prin carnea și oasele jivinei. Un nod în gât i se puse băiatului când văzu sângele cald topind zăpada din jur, iar guițatul tot mai stins al animalului, alături de ultimele lui spasme, îl îngroziră pe Alexe care încă ținea funia, încheștat de spinarea dihaniei. Sub greutatea sa, băiatul simțea cum se risipește și se scurge suflarea porcului, odată cu șuvoiul de sânge. Gândul că atât de ușor se poate frânge viața unui animal, cu mult mai mare decât el și care l-ar fi nenorocit de l-ar fi lovit, îl cutremură. Taică-său trebui să vină lângă el ca să-i spună să lase frânghia din mâini. Băiatul nu-și aminti însă gestul părintelui, ci doar că-și privise mâinile ce-l dureau, înroșite și murdare, molipsite de duhoarea porcului.

Amintindu-și de acea zi, și neauzind nicio mișcare dinspre casa de alături, sentimentul ce-l încercase acum zece ani se întorsese. Îi era teamă că nea Nichife ucisese porcul. Țipetele pe care le auzise atunci veneau aievea din curtea vecinului său, și nu scroafa era cea care se zbătea în nămolul roșiatic al zăpezii topite, cu cuțitul nemișcat împlântat în gât, ci bătrânul vier a lui nea Nichife. Senzația că el era măcelarul porcului îl înfricoșă. O luă grăbit spre marginea satului, spre deal, cu teama că dintr-o clipă în alta avea să audă grohăitul muribund al animalului.

Mai erau câteva ore bune până să se ivească zorile, când pașii lui Adam lăsară în urmă curtea tăcută a lui nea Nichife. Liniștea din ograda bătrânului cuprinse și gândurile

fostului cârciumar, însă pe Adam nu-l înspăimânta acea amorțeală. I se părea neobișnuită doar fiindcă-l cunoștea pe bătrân, dar de altfel, ajuns la acea vârstă, nimic nu-l mai surprindea.

- I-o fi venit și lui rândul. Eee, Iona, unde-i fii acum? Să vezi că în sfârșit porcul nu te-o mai ascultat, rosti cu glas tare, așa cum se obișnuise să vorbească de când, rămas văduv, nu mai avea cine să-i răspundă. Un răs înăbușit îl cuprinse.

Iona era unul dintre nepoții lui nea Nichife, cel mai mare. Crescut la oraș, mai venea vara să-și viziteze bătrânii, iar în una din ele, cea de care își amintea Adam, făcuse o ispravă de care tot satul se minună. Era încă student la Zootehnie, și întors din practica de la una din fermele de animale, i se năzări să „instruiască”, cum le plăcea bătrânilor să zică, vierul lui bunică-său. Instală un bec deasupra cocinii porcului și timp de trei săptămâni îi dădu furaje cu gust dulce, cu aromă de lapte, carne și vanilie ca să-i stimuleze pofta și să-l obișnuiască. După două săptămâni, vierul pricepu că, odată ce se lumina locul său, în scurt timp, avea să fie hrănit, astfel că începea să guște.

- Încă n-a uitat să covițe porcul? îl întreba de fiecare dată Adam pe Iona când avea șansa să-l prindă prin sat.

- Nu, bade Adam, încă coviță după cum îl auzi, îi răspundea Iona.

- Strașnică ispravă, Iona, să dresezi un porc, porcu-i porc, nu câine! Și ce memorie, băiete, memorie de porc, nu alta, și se cufunda într-un răs adânc, doar de el înțeles.

Adam se amuză și în acea zi când își aminti de fața stupefiată a lui nea Nichife, care privise din prismă spre cocina închisă, de unde se auzea, pornit din senin, grohăitul porcului.

- Eee, Nichife, să-l mai faci porc pe ăl prost din sat, că ți-o lua de-acum numai-n nume de bine.

Și râdea cu aceeași poftă, cu coasa în spate, de i se cutremura tot corpul.

Pentru nea Nichife, întins încă în câmp, oricât ar fi apăsător pe întrerupător, porcul era tot nemișcat. Acum însă i se părea mai puțin viu, ochii parcă-i erau de sticlă și

șoriciul lipsit de păr era ușor închis la culoare. Și casa i se arăta mai veche, cu obloanele trase, cu iarba năpădind curtea și cu zgomote de păsări deasupra sa. Doar cerul își păstra aceeași culoare ștearsă.

Spre cerul gol și întunecat își ridică privirea și Anisia înainte de-a intra în casă. Din curtea familiei Nechiti, peste gard, se vedeau anexele casei și o parte a ocolului lui nea Nichife. În acea dimineață, liniștea care cuprinsese curtea vecină era ca o absență.

- Să vezi că s-a prăpădit porcul lui Nichifor, au fost primele cuvinte pe care i le-a adresat în acea dimineață lui bărbatu-său, Ionică, atunci când acesta a intrat în bucătărie.

- Era și timpul, îi răspunse bărbatul în timp ce se așeză la masă, cu punga cu tutun într-o mână. N-ar fi trebuit să țină porcul ăla atâta timp!

Dar Anisia, absentă, cu un ștrengar alb în mână, și cu fața îndreptată spre fereastră, părea că nu-l auzise, și cu același glas pierdut continuă:

- Porcul, Ionică, porcul... și după o mică pauză, sau poate Nichifor, e bătrân și el, prea mult l-a ținut Dumnezeu.

- L-a ținut că e încă în puteri, aseară doar ce-a trecut pe la noi și-ai văzut, n-avea nici pe dracu'. Pe porc l-a ținut prea mult, îi răspunse Ionică, atent la înfășuratul tutunului în hârtie.

Cum casele erau destul de apropiate, guițatul porcului care erau auzit doar dimineața, nu trecuse neobservat printre vecini. Se întâmpla în jur de ora cinci, când bătrânul Nichifor se trezea de obicei.

- Și tu ai auzit cocoșul lui Nichife? a cam uitat să mai cucurigească, acum guiță, obișnuia să glumească Anton cu același râs înfundat, când întâlnea dimineața pe cineva.

Doar când se petrecea ceva cu Nichifor porcul rămânea liniștit. Se întâmpla însă rar, când din cauza medicamentelor bătrânul nu se mai trezea la timp.

La început de tot, când nea Nichife a ales să nu taie animalul și să-l lase necastrat, nici Cristina, nevastă-sa, nici vecinii nu l-au înțeles pe bătrân, poate nici acesta nu a avut vreun motiv întemeiat. În pofida gândurilor tuturor, porcul a fost cruțat, iar în curtea celui în care un porc nu-și ducea zilele mai mult de un an, doi, vierul ajunsese la o

venerabilă vârstă de zece ani. Animalul a fost folosit ca montă, și pentru câțiva ani treaba a fost profitabilă. Totuși, după ce au început să fie utilizate tot mai mult montele artificiale, fiind mai ușor de controlat și mai sigure, și fiindcă între timp jivina lui Nichife îmbătrânise, activitatea vierului s-a redus doar la guițatul de dimineață.

În mintea bătrânului s-a născut însă un simțământ ascuns. Se întreba uneori câți porci putuse să ucidă în viața lui, nu doar în curtea casei sale, ci și prin ale celorlalți săteni, ori câte mii de kilograme de carne îi trecuseră prin mâini, dar nu găsea niciodată un număr la care să se oprească și mintea bătrână îi obosea după astfel de gânduri. În zilele mai liniștite îi plăcea să-și privească vierul, lăsat liber prin curte. Greu se mai asemena însă cu un porc, căci avea urechile lungi și lăsate, cu părul mare acoperindu-i spatele și corpul disproporționat, cu zone umflate la încheieturi, și șoricul parcă tăbăcit. Se mișca greu și adesea se tolănea ore bune sub nucul din curte, nemișcat.

Umbra aceluia porc îi amintea lui nea Nichife că îmbătrânise și el. Deși încă în forțe, știa că în orice clipă se poate sfârși totul și pentru el, că va trebui să se aplece la umbra nucului, la fel ca acel animal.

Așteptând în fața porții, ca să-și facă curaj, Ionică îl zări pe Alexe, apropiindu-se de el.

- Porcul n-a mai guițat în astă zi, bade Ionică!

- Și tu Alexe, ca Anisia, nu mai știți da neața' bună, doar la porc vă gândiți. Să-l ia naiba că bine-a mai dus-o jivina aceea, băiete...

Și spunând acestea, privindu-l iute, Ionică își duse țigara la gură și o aprinse. Îi părea rău că de când s-a stins Cristina, Nichifor îmbătrânise singur cu porcul său. Singurul lucru care-i mai făcea plăcere era să-și urmărească din prispă animalul. Îi părea rău și de Alexe, care tânăr încă, nu plecase din sat.

- Doar bătrâni, Alexe, cască ochii prin curți, ș-o să vezi doar bătrâni. Suntem ca porcu' acela, și arată cu mâna spre grajdul lui nea Nichife. Doar ne târâm și mâncăm, băiete, dar nu mai suntem buni de nimic, nici de mâncat!

Alexe, neînțelegând, vru să plece, însă Ionică îl opri și cu o voce schimbată și moleșită îi spuse:

- Ia, hai, Alexe, să vedem ce-o mai fi făcând Nichifor.

Și începu să se îndrepte spre poarta vecină, lăsând să-i cadă țigara abia începută din mâini.

Pe Alexe, îndemnul și vocea lui Ionică îl făcură să tresară, trezindu-i un gând de care ar fi vrut să scape. Iar liniștea acelei dimineți luă o altă înfățișare.

Când începu să se dezmeticească din cauza vântului, Nichifor privi mai întâi asupra porcului care zăcea nemișcat pe câmp, și pe urmă spre casa părăsită. Imaginile pe care le vedea se îndepărtau tot mai mult de el, neînsemnate în orizontul șters.

Când a deschis ușa cocinii, Alexe n-a văzut animalul imediat. Cu toate că lumina era aprinsă de ceva timp și în curte se auzeau strigătele, iar ascuțitul unei coase răsuna undeva pe-un deal învecinat, înăuntru era liniște, nu se auzea nicio mișcare. În aceeași amorțeală și tăcere găsi și Ionică, după ce forță ușa, casa bătrânului Nichife.

Omul cu capra

Tudor Scolca

I.

Gică își pune o țigară în colțul gurii, că era mai șmecher așa, și, fără să o aprindă, îl prinde de umăr pe Adi.

„Bă, tu crezi că ăsta fute capra?”, îi zice în șoaptă.

Erau în spatele curții, găsisse vărul lui Gică un loc pe unde intrai ușor.

Adi râde îngreunat, „Nu știi, poate. La cât de dus îi ăsta, mai știi ce face acolo toată ziua de unul singur. Oare doarme?”

„Vedem noi. Hai, treci odată.”

Gică, fiul preotului, era cu doi ani mai mare decât Adi. Își aprinse țigara înainte să sară și el gardul.

„Dacă ne aude?”

„Ăla nu aude mă nici dacă stai lângă el. Poa' să audă, că nu înțelege nimic oricum. Ce ești așa fricos?”

Se apropie amândoi, pe cât de rapid puteau avansa, prin boscheți și buruieni. Gică băuse ceva cu taică-su înainte. În serile când îi dădea și lui o țuică, se simțea mai bărbat. De-asta i-a și furat trei țigări. Adi pășește pe pietriș, o luase înainte, cu o mână sprijinită de perete își mai ridică din când în când privirea pe la geamuri, verifica dacă mai era aprinsă vreo lumină înăuntru. Apoi își amintise că Valentin nu avea curent electric de vreo doi ani de zile. Se așeză pe treptele casei, lângă niște oale și cârpe murdare.

Gică venea mândru cu țigara aprinsă, prin mijlocul curții. Se mai oprea să ridice câte un obiect de pe jos, pe care apoi îl arunca dezinteresat la loc. Dimineața, Crina avea să vină, să adune din nou toate lucrurile indispensabile, cum ar fi volanul unei mașini, o

găleată fără toartă, un bocanc vechi și alte mărunțișuri. Capra le va împrăștia din nou prin curte.

„Ești nebun mă, dacă te vede cineva?” îi șoptește Adi de pe scări. „Dă și mie din țigara aia.”

„Ce-o să-mi facă?” ridică din umeri băiatul de șaptesprezece ani. Cum stătea așa, bătea lumina de la drum pe el, gălbuie, lui Adi îi părea serios și grav, ca și cum ar avea un plan bine încheșat. Îi întinde o țigară lui Adi.

„Hai mă, nu fii prost, dacă află Crina c-am fost aici, îți dai seama ce ne face? Ea nu doarme la ora asta sigur”, insistă Adi și se uită înspre casa de peste drum, unde locuia îngrijitoarea lui Valentin. Într-adevăr, era încă aprinsă o lumină acolo.

„Ce să-mi facă? Îi zice lui mama sau lui tata, și ei o să-i spună că nu-i treaba ei să crească copiii altora. Că ea n-are pe nimeni și se bagă în treburile altora.” Își terminase țigara și o aruncă înspre drum.

„Ești tâmpit, Gicule,” oftă Adi, „nu știu de ce am venit aici, io cred că merg la ăștia să văd care e treaba în noaptea asta.” se ridică de pe trepte și o ia încet pe lângă perete, spre poartă unde era amicul său.

Gică se întoarce brusc înspre el.

„Mă, dacă-i furăm la ăsta capra? Ce-o să zică?”

Adi se uită la el câteva secunde, își împreunează mâinile la piept.

„Tu chiar ești prost, bă Gică. Ce să zică, o să afle lumea și o să te bată mă-ta. Treaba ta, io mă duc.” Se porni hotărât spre poarta curții, dar celălalt se puse rapid în fața lui, să-i taie calea.

„Ce face ăsta mă cu capra toată ziua? Ă? Că-i bătrână, nu mai face iezi, nu mai dă lapte, ce rost are?”

„De unde să știu io, ce mă întrebă pe mine?” Adi se încruntă la el, își întinse mâinile pe lângă corp, dreapta deja o ținea strânsă în pumn. Simțea cum îi bate inima mai repede. Nu voia să fie aici, s-a luat iar după fiul popii, care știe mai bine tot.

„Zic și io așa, că n-are rost.”

„Tu n-ai rost mă.” de data asta Adi făcu câțiva pași înspre Gică, își simțea carnea palmei cum e apăsată de unghii și nervi.

„Hai lasă-mă,” spuse cel mai în vârstă, „nu știi să te distrezi și tu. Cum e un pic de pericol, tu gata, pleci.”

Gică întoarse spatele la el, lua o piatră mai mare dintre cele de pe jos și o analiză la lumina de pe stradă. Se prefăcea că nu vedea cum tremură Adi de nervi, că nu-i vede pumnii închiși strâns.

„Hai să merem, ce stăm aici degeaba. Hai c-o venit sigur și fetele în seara asta, mai bem o bere.”

„Stai să văd ce-i face capra lui ăsta.” Gică începu să râdă cu poftă, se juca cu piatra și porni spre ușa de la intrare a casei.

„Și tu ce vrei să faci cu capra aia, Gicule? Îți faci fermă?”

Celălalt se prefăce că nu-l aude, își întindea deja mâna spre clanța ușii.

„Hai c-o legăm sau ceva,” spune Gică fără să bage în seamă ce-i spunea prietenul său.

„Cum s-o legi, ești nebun? N-ai auzit și tu cum urlă, o să trezim pe toată lumea. Unde s-o duci?”

Gică se întoarse iar, din capul scărilor, spre Adi și vorbi în șoaptă. „Mi-o zis mama că la un moment dat o duceau bine, știi, c-aveau multe capre și alte animale, cred că era plină curtea asta.” și arătă spre întinderea de buruieni, forme incerte în absența luminii. „Oare nu mai are pe nimeni? În afară de Crina, zic.”

„Nu știu.”

„Și aia e bolundă, cum să ai grijă de un om ca ăsta, care doarme cu o capră în casă?”

„Păi asta e meseria ei, să aibă grijă de oameni ca el.” Adi era mai calm acum, urcă și el câteva trepte și-l ia de mână pe Gică. „Hai să merem, serios. Nu mai năcăji omul, e păcat.”

Smucindu-și mâna, se lovi puternic cu cotul de ușă, trimițând sunetele prin casă.

Amândoi au rămas câteva secunde înmobilizați, Gică cu piatra în mâna dreaptă și uitându-se la Adi, iar el cu mâna strângându-l și cu un picior cu două trepte mai sus decât celălalt. Amândoi aveau ochii mari, așteptau. Când a început să se audă zgomotul din casă, un huruit înfundat la început, s-au întors deodată spre curte, în doi pași au fost jos, lângă poartă.

Adi ieși la drum, voia să se îndepărteze cât mai repede, aproape că ajunsese pe partea cealaltă, aruncă o privire spre casa de vizavi, acolo locuia Crina. Era stinsă lumina de mai devreme.

Gică mai stătu câteva momente în poartă. Ușa de la casă produse un sunet chinuit, i se păru că aude copitele caprei. Ridică mâna cu piatra în ea, acum mergea spre mijlocul drumului și el, hotărât, avea o nouă țigară în colțul gurii.

Urlă cât putu de tare ”Suge-o, Valentine!” și aruncă piatra într-unul din geamuri. Adi alerga pe drum în jos, deja ajunsese la următorul stâlp.

II.

Printre obiectele puse în geam scăpa lumina de dimineață. Murdăria de pe jos era oare a lui sau a animalului? Îl privea din bucătărie, nu reușea să scape de privirea ei nicăieri. Mesteca ceva, barba i se ridica și lăsa în ritmul lent al maxilarelor. Unul dintre ochi era fixat asupra lui, pupila dreptunghiulară înțepenită. Noaptea a fost zgomot, voci de aproape-străini. Copii. Au trezit animalul, și animalul l-a trezit pe el. Cineva a bătut la ușă? Capra începu să umble lent înspre el, încă mesteca. Se întoarse cu celălalt ochi, deasupra căruia era cornul cel tăiat, de demult. Nu își mai amintea de ce, doar sunete, textura cornului în mâna sa, fierăstrăul în cealaltă. Capra era bătrână, vreo paisprezece ani avea, refuza să moară sau să fie despărțită de el. Gândul ăsta îl făcea să zâmbească uneori, deși nu știa motivul. Patul era ud, rece, așa că ar trebui să se ridice.

III.

În mașina de firmă a Mihaelei era cald. Nu mai avea aer condiționat. Cu ea se îmbarcă la drum și sora ei vitregă, Nina, împreună cu soțul acesteia, Nelu. După multe strădăni reușise să obțină dovada care-i va permite să-și revendice terenul. Îi curgea transpirația pe spate, dacă și-ar fi luat mâinile de pe volan era convinsă că se vor revărsa râuri din palmele ei. Nu se putea concentra, de obicei condusul o relaxa, dar acum era totul pe dos. Mai arunca câte un ochi spre ecranul GPS-ului – încă 23 de kilometri până la sat. În dreapta ei, Nina se tot foia pe scaun, mai întorcea capul spre bancheta din spate, unde stătea Nelu, hipnotizat de abundența de verde. El a fost singurul dintre ei care a sărit în sus de bucurie la rugămintea Mihaelei. Nu-i plăcea să meargă singură la un drum atât de lung, iar el reușise cumva să facă din asta o mini-vacanță a familiei.

Pe la ora trei au ajuns în sat. Nu prea erau oameni pe drum povestindu-și muncile sub soare, veseli că trăiesc autentic, așa cum își imaginase Nelu. Se tot uita pe geam la casele și pomii prăfuiți, uneori mai vedea câte o siluetă fugară în vreo curte. Îi păru cam sec totul, dar se entuziasmă când își aminti de omul ce locuia cu capra, căruia îi uitase numele. Încercă să și-l imagineze, cum stătea seara lângă focul sobei alături de capră, el într-un fotoliu cu mâinile împreunate, iar animalul tolănit pe un covor în stânga sa, amândoi mulțumiți de căldura vetrei.

„Uite, cred c-am ajuns,” spuse Mihaela, observând o femeie pe la vreo 35 de ani, cu un batic în cap și mânecile suflecate, ce stătea pe marginea drumului în fața porții deschise, cu telefonul într-o mână și indicând cu cealaltă spațiul unde avea să fie parcată mașina.

„Bună ziua, bună ziua,” îi întâmpină Crina zâmbind, agitându-și din nou brațele arse de soare, „cred c-ați venit bine, nu? E ceva distanță de la oraș, suntem mai izolați aici.”

„Vai ce aer curat aici la voi, să știți că eu m-am îndrăgostit deja de locul ăsta,” răspunse Nelu îndepărtându-se deja de mașină să inspecteze vița de vie ce acoperea

majoritatea curții.

Mihaela se înțelesese de vreo săptămână cu Crina să îi primească, însă nu se gândi să-i precizeze motivul pentru care venise. Nici ea nu era sigură de modul în care se va desfășura totul.

„Haideți, intrați, intrați.” îi îndemnă pe cei trei în răcoarea dinăuntru.

Nelu sări de-a dreptul scările casei, dornic să pătrundă într-o locuință de la țară, mintea zburându-i iar la clopuri de paie și oameni ce se plesnesc pe spate după munca de pe câmp.

„Și domnul acela cu capra”, se opri Nina în loc, „el stă aici cu tine, sau – ” zise arătând cu degetul spre ușă, înlemnită de această posibilitate.

Crina începu să râdă ușor, „nuuu, nu vă faceți griji, doamnă, nu țin io animale în casă. Am avut doar o pisică, da a fugit mai de mult de-acasă. Nea Valentin locuiește ia uitați acolo, peste drum, în casa aia albastră.”

IV.

Păși îngreunat cu tălpile goale pe pământul rece din casă. Behăitul caprei era cel care l-a ridicat din pat până la urmă. Îi era foame. Animalul pe jumătate alb, jumătate cafeniu căuta pe sub masa de lângă perete, mirosea obiectele noi ce se aflau acolo. O mână îi apăsă creștetul, să o alunge. Pipăi pământul, ceva umed, rece, apoi simți un tăiș cum îi pătrunde carnea. Cioburile le strânse în pumn toate, avu grijă ca fiecare fâșie de sticlă să dispară, cu toate că știa că animalul nu le-ar mânca. Pe masă era o piatră, alte cioburi. Le luă și pe alea, dând la o parte mormane de obiecte incerte, să găsească fiecare părticică a geamului, prin care acum era posibil să privească – celelalte geamuri, și bucățile rămase intacte din cel spart erau acoperite de un strat gros de praf întărit. Prin spărtură însă se vedeau acum culorile de afară, își dădu seama că trebuia să fi trecut de ora patru, nu-și amintea unde era restul zilei.

V.

Mâncară pe săturate acasă la Crina. Așezați încă la masă, se uitau ba unul la altul, ba în ceștile de cafea. Crina le zâmbea, îi mai întreba despre viețile lor. Nina îi aruncă priviri surorii ei – cu zece ani mai tânără – ar fi vrut să-i spună să deschidă odată discuția.

Mihaela însă privea pierdută spre casa de peste drum, unde aveau să meargă în curând cu toții, să-l vadă pe omul cu capra. Când era copilă, bătrânii îi povestiseră despre Valentin, dar pe atunci nu putea conștientiza ce aveau să însemne toate astea. Auzise despre ferma lor de capre, cum vindeau laptele („mai sănătos decât cel de vacă” - îi amintea o voce de femeie bătrână) și cum asta le aducea o viață bună. Nu-și putea aminti însă cum și când se duseră toate naibii; sau poate n-o fi știut niciodată, legătura se pierduse între timp. Sau oare n-o mai fi întrebat ea, lucrurile fiind cunoscute de alții din familia ei, poate dacă ar fi întrebat doar?

„Doamna Mihaela, e totul în regulă?”, vocea Crinei îngrijorată, de-abia o vedea, de ce era totul în ceață?

„Da, scuze,” i se rupse vocea, își dădu seama că plângea, dar nu știa de ce. Nelu și Nina șușoteau între ei în colțul mesei, nu observaseră.

„Să vă aduc un pahar cu apă.” Crina se ridică de la masă, dintr-o mișcare strângând câteva farfurii murdare.

„Nu, e în regulă. Mă scuzați, unde aveți o baie?”

„Mergeți încolo, ultima ușă pe dreapta.”

Pășea pe covor ca pe aburi, nu-și mai simțea picioarele, privi ca prin vis spre capătul holului cu lambriuri și ceva păsări împăiate cocoțate pe pereți. Se șterse la ochi cu mâneca, între două păsărele se afla încă un exponat ciudat, nu-l înțelesese din prima. Ridică instinctiv o mână să atingă obiectul lunguiet, lucios, cu striții și la un capăt mai subțire. Tresări la vocea Crinei, din spatele ei.

„Vă plac păsările?”

„Ah, ăă, cred că da. Nu știu. Unele sunt drăguțe.”

Se întoarse spre cealaltă femeie, mai scundă decât ea, întinzându-i paharul cu apă.

„Tatăl meu a fost vânător, știți. El le-a împăiat pe astea. Aveam mai multe la un moment dat, dar am mai dat din ele. Erau totuși prea multe, unele au făcut molii.”

Zâmbea din nou, Mihaela încercă să-și dea seama de ce zâmbea atât femeia asta. Simțea din nou cum îi vine să plângă, așa că dădu pe gât apa, după care intrase în baie, fără își dea seama că strângea paharul gol încă. Când reveni, evită să privească din nou spre peretele cu exponate, ieși direct în curte, de unde se auzea vocea Ninei deasupra celorlalți.

„Și totuși, Crina, cum trăiește omul ăsta așa, cu animalul ăla în casă?” Nina avea mâinile împreunate la piept, se mai ridica pe vârfuri din când în când.

„Cum adică? Păi uite așa, simplu. Stă cu el acolo, mănâncă cu el, eu cred că are mai multă grijă de el decât am eu.”

„Bine, dar de exemplu boli nu poate să ia de la animalul ăla?” întrebă Nelu.

„Ba, normal, a și luat. Cele care pot fi suportate de om, le-a avut cred că pe toate. Da rezistă nea Valentin, nu-i bai.” Vorbea cu admirație despre el, zâmbind din nou. „Și de capră nu vă faceți griji, că e prietenoasă, îi plac oamenii noi. Să știți că sunt niște animale foarte deștepte!”

„Eu cred că Mihaela a avut intenția corectă,” zise Nina aprobându-și sora – un eveniment foarte rar. „Adică, să fim serioși, nu poți sta așa cu omul ăla până la sfârșitul vieții, mă gândesc că vrei și tu să ai o familie, să faci ce-ți place, în fine, să-ți trăiești viața.”

Crina se uita pierdută la ea. „Cum adică?”

„Păi, știți?”, interveni Nelu „cu terenul și așa. Având în vedere situația, cred că e mai bine să –”

„Ce situație?” Ochii mici și maronii ai Crinei săreau de la unul la altul, depășită.

„Cred că e mai bine să procedăm spre o soluție mai civilizată, nu?”

Crina făcu un pas în spate, își întoarse capul spre Mihaela, care privea absentă

toată scena din capul scărilor, cârlionții blonzi acoperindu-i fața, încă avea paharul gol în mână.

„Ce soluție? Vorbiți clar, că nu mai înțeleg despre ce e vorba.” Crina își puse mâinile în șolduri, din nou se uita, ba la unul ba la altul.

„Mihaela dragă,” ridică vocea Nina „nu vrei totuși s-o lămurești pe Crina despre ce e vorba? Că până la urmă tu ne-ai adus aici, noi am venit doar să te susținem și să mai respirăm niște aer curat.”

Îi zâmbea și ea. De ce? Nu s-a înțeles foarte bine cu sora ei vitregă niciodată, apropierea lor era făcută din compromisuri. Coborî scările.

„Da,” spuse cu o voce de-abia auzită deasupra foșnetului viței de vie „cred c-ar trebui să vă explic ca lumea întreaga situație. Ăă, hmm, poate ar fi mai bine să ne așezăm.”

VI.

Aruncă cioburile într-o găleată din bucătărie. Capra behăia încontinuu, de foame. De la o vreme nu-i mai plăceau buruienile din curte, se ducea tot mai departe înspre deal cu fiecare plimbare, căuta ceva ierburi anume, doar de ea știute. Voia să iasă afară acum, însă nu o lăsă. Pe vremea asta deja ar trebui să vină Crina cu mâncarea, nu înțelegea de ce întârzia de data asta, deja soarele era trecut de oblonul din bucătărie. Culcușul caprei compus din fân și pături trebuia schimbat. Se apucă de treabă.

VII.

Crina încercă să se obișnuiască cu toate cele spuse mai înainte. Nu mai zâmbea acum, stătea cu capul aplecat, pe banca de lângă peretele casei, mâinile apăsându-i fața. Mihaela se așeză și ea la celălalt capăt al băncii, cu un picior peste celălalt și cu o mână parcă dorind s-o mângâie pe Crina, doar de-ar fi cu câțiva centimetri mai aproape. Își

drese încet glasul.

„Știți, casa și terenul ăsta a fost odată a bunicului meu. El a murit acum vreo zece ani, nu știa că Valentin era bolnav. Nu mai ținuseră legătura. Deși locuiește aici dintotdeauna, abia după moartea bunicului meu i-a venit, legal adică, terenul și casa. Știți ce zic?”

„Da, doamnă, v-am înțeles și prima dată când mi-ați zis. Și acum dumneavoastră doriți să-i luați și asta, nu?”

„Păi, știți, hmm, am obținut aprobarea, da. Și având în vedere situația, cred că – ”

„Ce situație?” izbucni Crina, plesnind cu o mână lemnul uscat pe care stăteau amândouă. „Că aici doar io știu cât am lucrat, să-i aduc doctori când era bolnav, să-i duc de mâncare, să am grijă în fiecare iarnă să nu înghețe de frig el și capra aia nenorocită a lui, și mai știu io ce.”

„Ăă, da; nu vreau să spun că nu ați fost de ajutor. Da, cred că fără dumneavoastră, nu ar fi trăit atât.”

„Păi să știți, nu să credeți doar, doamnă. Ce să mai zic de ăștialalți din sat, care toți mă cred nebună și hoață. Că vin aici să-i iau lui banii primiți de la stat, să-i fur pensia? Credeți că de-asta m-am întors aici după facultate?”

Mihaela încercă să-și înghită nodul din gât, la toate cele spuse. Privi spre grădina cu flori din spatele curții, unde Nelu și Nina își făceau poze unul altuia.

„Nu, n-am spus asta, îmi cer scuze, ăă, îmi pare rău să aud că asta e părerea celor de aici. Nu pot să-mi imaginez.”

„Așa-i, nu puteți.”

„Ăă, mă gândesc că v-ar fi totuși mai ușor, altundeva.”

„Nu știți despre ce vorbiți, doamnă.” Crina se ridică ofțând parcă să alunge toate supărările dintr-odată. „Oricum, io îmi dau seama că nu vă pot opri. Aveți tot dreptul să luați și casa și terenul. Că așa consideră statul că e mai potrivit, să locuiască doar oameni întregi la cap.”

„Îmi pare rău.” spuse sec Mihaela. Se simțea totuși mai ușurată acum, cu toate că

paharul se crăpase în mâna ei, dar nu observă acest lucru când îl așeză pe bancă.

„Haideți,” strigă Crina „să mergem. Oricum am întârziat cu mâncarea și așa, o să fie supărat nea Valentin.” Intră în casă rapid, fără să aștepte vreo reacție de la ceilalți.

VIII.

Scărpina capra metodic pe gât, o căuta de căpușe sau păduchi, cu cealaltă mână o ținea de cornul pe care-l mai avea. Animalul privea curios spre el, în ochiul dreptunghiular se vedea ca-n oglindă; vedea o față, un chip veșted ce-l simțea sub el, cu sprâncenele groase deasupra unei priviri ce nu era a lui. Capra era aici, îi simțea căldura corpului sub blană, cum curge sânge prin vene, animându-i membrele; mâna lui se plimba ușor pe blană, rămânea cu multe fire între degete, tot mai multe în fiecare zi. Nu mai avea mult.

Se auzi poarta. Pașii Crinei îi recunosc, ceilalți erau străini. Încă trei. Voci fade se apropiau, le auzi pe rând sub fiecare geam, vorbind toți la un loc, unul cu altul sau cu nimeni în mod deosebit. A venit momentul. Se ridică, deschise larg ușa, lumina de afară inundându-i câmpul vizual, se obișnuie după câteva momente. Văzu cele patru figuri. Crina, două femei și un bărbat. Se opriseră toți în fața scărilor și se uitau la el. Capra topăi afară în curte, cu nasul pe jos după mâncare. Bărbatul se dezlipi de grup și urmase animalul, cu o mână întinsă și zâmbind ca un copil. Femeia cu pași nesiguri o privea pe Crina, vorbea cu ea probabil, alarmată și uneori ridicându-și mâna spre el. Cealaltă se uita în sus, privirea ei făcea un contur în jurul lui, îl ocolea, scruta casa. Crina făcu câțiva pași înspre el și îi vorbi ceva, zâmbind cu ochii umezi, avea în brațe cutia cu mâncare. O lăsă jos, lângă ușă, cum făcea de obicei, dar parcă mâinile îi tremurau. În fundul curții, bărbatul era aplecat lângă capră și își tot întindea mâna spre ea, retrăgându-și-o atunci când animalul se întindea după vreo plantă.

Vocea Crinei izbucni brusc, în timp ce strângea de prin curte, gesticula spre femeia tânără, care privea în pământ. Mișcărilor Crinei erau bruște, fără noimă. Femeia

cu părul galben începu să strige dintr-odată, arătând cu un deget spre el. Se strânseseră cu toții la baza scărilor, într-un vacarm neconținut. Toți oamenii aștia vorbeau despre el.

(Intermezzo)

Foile cu povești împrăștiate în foișor prinseseră umiditatea de afară. Ploaia a stat. Încă nu era apă caldă. Ceața era ca aburii ce nu ieșeau de la dușuri. Azi noapte dăduseră în tarot și câteva becuri din foișor se arseseră.

- *De ce nimeni nu și-a ales calul? Vreau să scriu o poveste despre un om căruia îi mănâncă calul un deget atunci când îl hrănește cu un măr de pe marginea drumului.*

- *Caii mănâncă mere?! Unde ai văzut tu cai mâncând mere? Scrii despre lucruri pe care nu le-ai văzut.*

- *Oricum scriem despre lucruri pe care nu le știm, zise Andreea, așezându-și foile sub laptop să nu vadă Sonia ce scrisese.*

Nu aveau nevoie de bucătar. Omul din sat venea doar să le facă focul să aibă apă caldă, dar la dușuri tot nu curgea. Omul avea un ochi mai închis și unul mai deschis. Vedea cu două priviri diferite deodată supă la plic pe care o pregăteau.

- *Cam deasă supă asta, zise ironic după ce văzu praful transformat într-un ceai mai gros de culoare gălbuie.*

- *Nici ei nu-s foarte deși, zise profa lor, uitându-se la Emil și Andrei.*

Poveștile păreau să se fiarbă acolo, într-o supă falsă, pregătită pentru o masă împreună. Știau că există atât de multe povești, cât să-mplinească tot ceea ce nu se întâmplase la fel ca apa caldă care tot nu curgea de la dușuri. Curățau cartofi și fiecare se gândea la animalul lui:

- *Până mâine toate poveștile trebuie să fie gata.*

Victor se strecurase iar mai aproape de foișor.

Intrusa

Iulia Roșca

- Tati, tati, tati!!! strigă Ana, cu zâmbetul până la urechi.
 - Ce-i tu, zgaibă?
 - Ni ce mi-a dat tătăișă de la Tritiu!! și îi arată coșul cu bibilica, aproape scăpând pasărea, cum se tot zbătea și care zbiera parcă „Păcat! Păcat! Păcaat!”
 - Daaaa... Ce-i cu asta?
 - E o bibilică, tati.
 - Pipilică?
 - BIBILICĂ!
 - Da, asta am zis și eu: pipilică.
 - Nuuuu, bi-bi-li-că!
 - Și ce mi-o areți mie? Cine o să aibă grijă de ea? Tu? Ohohoho!! râse Gheorghe, bătându-se cu mâna dreaptă pe picior. Du-te, tu, dă-io la bună-ta să facă tocană din ea, că de rămâne pe mâinile tale e vai și-amar de ea!
- Pe Ana mai că n-o bufnește plânsul, cu coșul la piept, în poziție de drepti. Mamă-sa, de cum văzu că fuge la el cu bibilica, și-a aprins repede o țigară și a tuit-o în grădină să ude straturile de varză.
- Iar ai șters putina, râde el de nevastă-sa.
 - Păi mă, Gheorghe, știi că nu pot să-i arunc priviri aspre când o apucă plânsul. Mai las-o și tu, să vadă cum e să ai în grijă un animal.
 - Hahahah, te temi că-ți vede sufletul de viperă cu ochii ăia maaari.

- Mai taci, mă. Auzi la el!

- Treaba ta, da' să știi că la tine o trimit când o găsește moartă și îi dau lacrimile de crocodil. Aia nu scapă pân' la toamnă dacă rămâne în grija ei. Măcar bag-o laolaltă cu găinile, că, de bine de rău, a vedea mumă-ta și de ea.

Ana se gândea ce să facă mai departe cu pasărea. Nu știa mare lucru despre bibilici, ce a văzut și ea la țară. Mult nu putea să o mai țină închisă. Nici măcar nu era coșul ei, i-l împrumutase mătușă-sa pentru că avea capac.

„Să o ții închisă pân' acasă, că ai ce fuji după ie de-o scapi, îi spuse Măria.”

Fetița a pândit-o pe bunică-sa, că trebuia să apară din fundul grădinii, unde avea un petic de luțărnă pentru găini.

- Buni, ui ce am primit! A plâns tot drumul până acasă, nu-i place în coș. Pot să o țin cu găinile? Am eu grijă de ea...

- Tulai, tu fată, da' știi ce gălăgie face asta? Ș' nu'șt'u dacă-ț stă, estea zboară pân' deasupra la coteț.

- Da la tătașă cum de stau toate cumiști?

- Îs ocoșe, știi că le dă grăunțe ș-s mai blânde. Pe noi nu ne știe, a fi mare lucru să să mai învețe amu, că nu-i mai pui.

- Ai mai avut bibilici, buni?

- Am avut tăt felu' de păsări în ogradă. Cu găinile îi mai puțână bătaie de cap. No, hai să vedem ce-i ș' cu asta nia. Poate dacă-i tai aripile..

- Cum să i le tai?? zice Ana, spărietă, care deja își imaginează aripi însângerate.

- Nu de tăt, îi tai doar penele alea mai mari, să nu potă să zборе.

Ana se uită, mai mult curioasă acum. Îi dă coșul și așteaptă cu sufletul la gură. Bunică-sa, tot Ana, dă capacul la o parte, bagă mâna dreaptă și o scoate, ținând-o de aripi. Totul a mers repede. Mâinile ei agere știu singure ce să facă.

Păcat! Păcat! Păcaaaaaat!

- Gata, gata, că-ți dau drumu' mintenaș. Pui, pui, că faină mai ești! Du-te ș' adă forfecile din puiucu' din dreapta de la mașina de cusut.

Ana face întocmai ce-i zise bătrâna, care aştepta aşezată pe scăunelul ce cândva fusese vişiniu. Acum se vede şi un strat mai vechi, verde. Bărbatul ei i-l făcuse pe când fata lor era micuţă. Pe el se aşază când sparge nuci sau când sfârneşte cucuruz pentru găini.

- Sigur n-o s-o doară?

- Pe tin' te dor unghiile când le tai? Sau părul?

- Numai dacă mă ciupeşte mama din greşală.

- No, aşe-i şi cu penele. Uită-te aci cum fac, să ştii. Dac-o ți bine de aripi, de acol' de unde-i pornesc, n-o scapi. Începi cu penele de jos, care-s mai mici. Aşa tră să le tai cât să nu ajungi la ptele. Pe restu' le tai în dungă cu elea primele. Să te uiți să nu rămâie pene destea pre' lungi.

- Ce ai mai ciopârțit-o, tu buni!

- Las' că-i cresc ele la loc, să vedem numa de s-a obișnui să steie cuminte aci.

Bunica îi dă drumul cu găinile, își ia cuțitul cu care mărunțește luțarna și o cheamă pe nepoată în spatele casei. Au acolo și un cuptor de pită, răcit de doi ani pe acum, de când bătrâna suferise un accident vascular.

- La curcumină îi trăbă multă verdeață, mai multă ca găinilor. O tai aci, că în grădină vin tăte în picioarele mele.

Bunicii i-s dragi galițele când se agită și mănca cu poftă ce le dă. Fata se uită atentă la mâinile ei, la pielea ca hârtia de crep.

- Iar te-ai lovit, buni?

- Nu ştiu, tu fată, am vâst numa că-mi dă sânjele. Nu mai mi-s de treabă. Oțâr de mă lovesc de ceva, iară îmi țâșnește. Nu mai dă Dumnezo să-mi treacă.

- Da de ce i-ai zis „curcumină”?

- Acas' la mine aşe-i zăceam.

- Tătăișa i-a zis bibilică.

- Apoi, tătăișă-ta s-a dat mai după copii. Io de cinzeci de ai am plecat de-acol', da nu m-am mai făcut domnă de oraș. Vaaai, prin câte n-am trecut io la viața me. Pare-ți biné că

meri la școlă, că nu dejaba-i vorba aia, că dacă ai carte, ai parte. Mie-mi pare bine că am vint aci, că de rămânem la hodaie, acol' rămâné și mumă-ta. Tăți profesorii m-or știut, că Simona o fost tăt cu cunună cu flori la sfârșât de an, nu s-o mai lăsat că-i fată de țărani, ș' nici noi pă ea să nu-ș' vadă de treabă. Pote dacă o vedem că n-i în stare să-nvețe, o luam cu noi la hotar, da' i muncă acol', nu jucăreie.

Ana o ascultă, chiar dacă e a nu-știu-câta oară când îi deapănă amintiri din tinerețe. De când cu accidentu', bătrâna-i aia mai povestitoare.

- Toder știa tăte poveștile fără carte. De unde, nu poci să-mi dau cu sama. O fi învățat deodată cu Simona, că tăt mereu să uita de se țâne de treabă. Io atâta i-am zâs: că de mă cheamă la școlă, o duc cu mine la colectiv.

- De-aia nu știe mami să sape ca dumneata?

- Da de unde! Crezi că n-o duceam în vacanțe? Da mumă-ta parcă are două mâhuri stângi, am putut să-i tot zâc cum trăbă făcut. Așe că i-o fo' musai să-nvețe. No, du-te ș' dă-i iarba asta, vezi de-o mânca. O să-i țâp io grăunțe mai pă la amiaz'.

Găinile se năpustesc primele, recunoscând bolul. Pestița ei nu se vede. O cheamă, o cotă, nimic. Într-un final o ginește pe sub cuibare, dosită după câțiva butuci de lemn. Noroc cu petele albe. Îi aruncă o mână de iarbă, să vadă ce face, da' animalul nu mișcă. Se dă mai în spate, poate-poate-o ieși, da găinile pun stăpânire, scormonind pe beton.

- Hai de-acol', că-i spărietă, ș' du-te la portă să-i deschizi la Toder!

Ana fuge repede. Bunicul fusese să arunce în cubic buruienile și crengile uscate din căruț. După ce intră în curte, fetița îi sare în brațe, apoi în căruț și îi cere să să necheze ca un cal și să o care până-n spatele casei.

- Todo, am primit de la tătăișa o bibilică.

- Da? Mă mir, că aia n-ar da la nime' nimic. Bag sama că-i ești dragă. O vrut să aibă batăr o fată, da' nu i-o dat ăl de sus decât ficiori. Galița asta de ți-o dat-o, să știi că face tocană mai bună ca găina. Carnea îi ca aia de vânat.

- Nuuuu, Todo, e a mea și nu ți-o dau!

- Las', că mai vorovim noi. Hai să merem în casă, că minteni pune Simona masa.

- Ai răbdare! Vezi, că de se duce mami înaintea ta, mai vezi tu ore fixe!

Bătrânul nu zice nimic, numa se aşază în capul mesei şi aşteaptă cu furca-n mână.

- Ana, du-te şi cheam-o pe Ilinca. E în cameră, la desene.

După mâncare, fetele merg înapoi în ogradă să vadă dacă a ieşit pasărea din ascunziş. Sunetul făcut de ea se auzea din altă „gaură de şarpe”.

- Cum arată pipilica?

- E cenuşie, aproape neagră, cu pete albe pe ea.

- Aşa? întreabă Ilinca, trăgând după ea orătania, ținând-o strâns cu pumnul ei mărunt de una dintre labe.

- Ilinca! Dă-o-ncoace repede! Era să-i rupi picioruşul!

- Aşa am prins-o, apoi ea a dat din pene prea tare, şi...

- Din aripă, tu, maimuţicăăă, se apucă Ana de răs.

Fetele îi arată lui Gheorghe ce au izbutit să facă, iar el zâmbeşte ca pentru sine. Îi şopteşte ceva lui socru-so, după care se duce până în grădină. Fetele au observat că mărgelata nu e lăsată să mănânce, da' până să facă ceva, tatăl se întoarce, prinde pasărea şi o bagă într-un ţarc încropit, ceva mai încolo.

- Animalul ăsta e mâncare, să nu uitaţi. Nu e jucărie, să o puteţi ţapa cât colo când nu mai aveţi chef de ea. Faceţi ce face bătrâna cu găinile: îi daţi verdeaţă, îi aruncaţi grăunţe, vă uitaţi să nu rămână fără apă. O să-i fac un coteţ din coliba lu' Azor înainte să se-ntunece, voi numa' să-mi aduceţi paie din coşer.

- La ţanc, Ilinca era gata să pedepsească găinile furăcioase!

- I-auzi! Parcă nici n-ai vrut să vezi bibilica, tot la desene ai stat, dragă! Te-ai dat pe breazdă?

Ilinca se dă jos din pătuţul ei, mai mult ca o râmă, ţopăind în salopeta de dormit cu bufniţe.

- Aveau dinţi mari şi se uitau la mine, Anaa.

- Ai visat doar. Hopa sus. Pune capul pe pernă şi culcă-te la loc.

Pe Ilinca o fură imediat somnul. Nu mai visase lupi de aproape un an, că

Gheorghe a avut grijă să ascundă vinilul cu Scufița Roșie. Fugea din sufragerie când auzea vocea lupului și se făcea ghem pe colțarul din bucătărie, lângă bunică-sa.

Ana voia, pe atunci, să învețe să tricoteze. I-a dat bună-sa ace și un ghem de mohair ca să facă un fular și fata. Ca să nu piardă șirul, murmură încontinuu două față, două dos, două față, două dos. Todo spărgea nuci ca să aibă Simona pentru prăjituri, Gheorghe dădea zăpada cu lopata când venea de la muncă. Când nu erau în vacanță, pe Ilinca o ducea bună-sa la grădiniță pe săniuță, așa cum o dusesese și pe Ana înainte să se facă mare și să se ducă la școala din centru, agățată de mâna lui Gheorghe.

- Oooh! Ce te-ai ascuns, buhă mică, nici n-am văzut că ți-ai schimbat patul!

Ana se întinde și cască. Ilinca, în schimb, merge fuga-fuguța în bucătărie.

- Ia să vedem ce-i cu amărâta veselă, zise tatăl. Dacă tot așa ne cântă păcatele, poate vă culc cu ea. Să vă văd atunci de vă mai trebe păsări de fițe!

- Dar nu e de fițe, tati, e cadou, spuse foarte serioasă mezina.

Bibilica s-a apropiat sperioasă de fata mai mare, care tocmai îi puneă apă într-un blid de lut. N-a mai mișcat nici-un deget apoi vreme de câteva minute. Galița își bagă ciocul în apă, dă capul pe spate și înhite, apoi își sterge pliscul de pământ și o zbughește înapoi lângă colibă. Ana îi lasă acum mâncarea și repetă schema.

Fetele povestesc izbânda la masă.

- O fi fost flămândă. Ca un câne, dacă o grijiți și nu o suduiți tăta ziua, simte ș-a vini cătă voi. Tu Simonă, ce zi-i azi? Duminică?

- Nu, mami, miercuri.

- Zî de piaț. Da io di ce-am fost la biserică?

- Că-i sărbătoare.

- Eh, tu! Vai, cum fugeau oamenii cu belet deăla să cumpere câti-un caș de la femeile dă pă sate... Tătă lumea de la fabrică, atâta 'mar de oameni, ce amaru' lor să să mai facă? Noi, de bine, de rău, am avut ce lucra, noroc cu colectivul'.

- Acum e plină piața de șomeri. Mă mir că mai au oamenii bani să meargă. Ce să facem, mami? Muncitorii hai că se mai învârt, mai merg cu ziua. La doctori e mereu plin, că nu

mai suntem nici de treabă, măcar să ne pensionăm de boală...

- Noi tare mult o trebuit să tragem, da batăr am avut de lucru.

- Lăsați-le pe astea, că ale voastre altele au fost greutățile, se bagă Gheorghe.

- Eh, las' că ați vedea, mă, copile, când îi ajunge la vârsta me.

- Pot să le chem pe Bibi și pe Ale să vadă bibilica?

- Nu le aduce până vineri, că-s liber și n-am chef de atâtea gaițe. E destulă aia din spate.

Ai auzit-o mai-nainte, ce urât o făcut?

- Amu s-o liniștit, copile, zice bunicul, punându-se la masă.

Măgarul urât

Lena Chelari

- Badea, m-am lovit la picior și îmi curge sânge, se plânge Anuța fratelui mai mare.

- Proastă ce ești! Ți-am spus să ai grijă cu jucatul în mahala.

Grigore se încruntă, exact așa cum ar fi făcut și mama lor și merge supărat în casă după prosop. Dar nu mai e niciunul curat. Toate sunt pline de pete de mâncare, sânge uscat de la juliturile Anuței și sămânță de la băiat. Uită mereu să spele prosoapele după ce merge la baie. Anuța e prea mică să bănuiască sau să înțeleagă pornirile trupești ale fratelui mai mare. Alege unul care nu e foarte lipicios și îl ia să șteargă rana micuței.

- Astăzi spălăm toate prosoapele din casă. Anuța toată roșie la față, se uită la el fără să înțeleagă de ce n-o mai ceartă și nu-i mai ține predici. La cei șase ani ai ei, îi știa toate privirile și putea deja să le interpreteze, de cele mai multe ori, corect. Mama a învățat-o că ochii niciodată nu mint, deși gura poate spune altceva. Badea avea privirea unui om vinovat. Ce prostuț, nu era vina lui că ea nu era niciodată atentă!

*

Cum o să avem grijă de măgar? El nu lasă să se apropie pe nimeni altcineva în afară de tine. Măi Grișa, tu dă-i mâncare și apă în fiecare zi și se va obișnui odată și odată cu tine, se înfurie tata. Numai tata putea să-i spună Grișa, când era furios și dezamăgit. În rest, îi ruga pe toți să-l numească Grigore, fiindcă îl făcea să se simtă om mare. Considera că tata îl înjosește numindu-l astfel. Dar îi permitea, fiindcă tata e sfânt.

- Badea, la ce te gândești? îl întreabă Anuța speriată.

De data asta ochii fratelui erau ieșiți din orbită, ca două cireșe răscoapte. Grigore o luă de umeri și o îmbrățișă. Dacă îi spunea că se gândește la tata sau la mama, Anuța

începea să plângă și nu se oprea mult timp. Se pricepea să plângă. Era un cântec de leagăn al Anuței. Dar nu putea s-o lase să sufere, nu acum.

- Vrei să mergi cu mine la Urâtul să-i dăm de mâncare?

- Da, da! se învioră Anuța.

- Dar să stai după gard, că te poate lovi.

Urâtul e cea mai greoaie creatură din toată gospodăria. Anuța e un îngerăș pe lângă Urât. Jivina provoca cele mai grozave răni. Numai tata putea să-l stăpânească. L-a adus acasă mânz de câteva luni, înainte să se nască Grigore. Măgarul a crescut cu tata. Necheza de fiecare dată fericit când îl vedea, iar acum era furios și trist și mai și lovea cu picioarele din spate pe cine se apropia de el. Tata i-a povestit lui Grigore că atunci când erau mici amândoi, și Urâtul și Grigore, măgarul îl ducea deseori în spate pe băiat. Grigore își punea mânuțele în jurul Urâtului și di înainte. Di căluțu' di. Nu e căluț Grișa, e măgaruș. De asta e așa urât, că nu e căluț, strigă dintr-odată Grigore. De atunci rămăsese Urâtul, și Grigore simțea că tot de atunci măgarul îi purtase și pică și supărare.

*

Anuța voia plăcinte. Însă Grigore știa să facă numai omlete.

- O să mănânci omletă! Și dacă ești cuminte, îți dau și mere. Dacă nu ești, le dau pe toate la Urât.

- Vreau plăcinte cu mere, scânci Anuța, așa cum le făcea mama.

- Mănâncă pâine cu mere și închipuie-ți că e plăcintă, se răsti la ea Grigore.

Nu era treabă de bărbat să facă mâncare sau curățenie în casă. Nu era treabă de bărbat nici să ai grijă de un copil răzgâiat și crescut cu plăcinte. Dar Grigore nu avea încotro. Se porni la 'tușa Maria s-o roage să-l învețe, poate i se face milă de copiii fără mamă și tată și se apucă să facă ea niște plăcintă cu mere. Dar nimeni nu face așa. Numai dacă nu le rămâne prea mult de mâncare și le aduc bieților Grigore și Anuța ai lui Pavel din deal. Pe drum, o vede pe Doina și i se oprește răsufarea. Doina a fost un băiețoi foarte urât, fără dinții din față și cu mucii la nas. Acum s-a făcut o fată frumoasă, cu un păr lung pe care-l prinde în cosițe cu flori. De când mă rog Doina poartă flori în

păr?

- Ce faci Grigore, arăți pierdut, zâmbi cu jumătate de gură Doina.

Grigore și-ar fi dorit în acest moment să fie în baie la el acasă și roși de la gândul său.

- Ăă, mergeam acasă. Repezi pasul până nu ajunse după poartă, o trânti cu putere și uită imediat unde trebuia să plece mai devreme.

*

De ce ai adus un măgar? Imită tata vocea hotărâtă a mamei. Nu ne-am înțeles să iei un mânz de cal? Acum ce-o să facem cu pocitania. Tot satul are cai frumoși, iar noi o să avem un măgar, care arată ca dracu'. Să știi că nu mă ating nici măcar un pic de el. Și e adevărat. Grigore nu a văzut-o niciodată pe maică-sa apropiindu-se de țarcul Urâtului. Dar mereu îl întreba pe tata dacă are fân sau apă. Tată, și atunci de ce l-ai luat, dacă nu l-ați vrut? se miră Grigore care o legăna pe dolofana Anuța în căruciorul ei roz. Pentru că avea cei mai chinuiți ochi din toți pe care i-am văzut. Nu am putut trece pe lângă el fără să nu-mi pară rău. Grigore îl iubea pe tata, dar nu putu să-și oprească pornirea de a chicoti și de a-l considera pe tatăl său sfânt un pic cam prost.

*

Când Anuța era mică era cel mai frumos copil. Era și foarte cuminte. Dormea și zâmbea. Ce mai puteai să vrei de la un bebeluș?! Uneori, se gândeau că ceva nu e în regulă cu ea, că poate e lovită la cap. Dar de când a învățat să meargă, avea treabă peste tot. Nici Grigore care e băiat, nu aducea atâtea bătăi de cap. Deschidea toate dulapurile, puneă în gură nisip și pământ, se ducea la câini să-i îmbrățișeze, chiar dacă ei mârâiau la ea. Cuțu cuțu. Știa să mai spună mama, tata, badea, papa, pișu, caca și Lâtu. Când te gândești că primul nume propriu rostit de Anuța a fost al unui măgar. Grigore și-ar fi dorit ca Anuța să învețe să-i rostească lui numele, fiindcă el fusese cel care alesese numele fetei. Vreau ca pe surioara mea s-o cheme Ana, ca pe doamna Ana de la școală. De-ar fi știut atunci Grigore că mai târziu, doamna Ana o să-l trântescă cu capul de tablă fiindcă nu știa bine tăblița înmulțirii cu patru, nu s-ar fi gândit niciodată să-și

numească sora astfel.

*

- De ce-ai făcut pe tine la școală pe scări? Mă faci de rușine și pe mine și pe tine! strigă Grigore la Anuța.

- Nu știi, scânci Anuța. Te spun la mama că strigi la mine.

- Ia s-o văd și pe asta. Du-te și spune-i!

Și Anuța, știind că nu are cui se plânge, se liniștii imediat și merse să-și schimbe rochița.

- Stai că vin să te ajut, se domoli un pic Grigore uimit de hotărârea fetei de șase ani care mergea la școală la aceeași doamnă Ana.

- Sunt deja fetiță mare, protestă ea.

Grigore o urmări cum mută scaunul cel vechi cu spătar pentru a ajunge o altă rochiță, una verde din material bun, trimisă de mama, ridicându-se pe vârful degetelor, cu tălpile murdare. În acest timp Anuța vede o fotografie de pe dulapul de sus cu mama și tata miri și tineri. Uită de rochiță, înșfacă rama cu fotografia și începe să plângă. Va trebui să ascund toate fotografiile din casă, se gândi Grigore în timp ce mergea spre bucătărie să-i pregătească ceva de mâncare copilului amărât. Mai încolo o să ceară.

*

- Nu te uita la mine așa! Și mie mi-e dor de tata, i se adresă Grigore măgarului. Va trebui să-ți curăț copitele fiindcă n-o să mai poți merge. Urâtul necheză un pic supărat, dar îl lăsă pe Grigore să-și facă treaba. Mai întâi curăță partea interioară, mișcându-se spre în afară. Atâta balegă! Trebuie să curețe și țarcul, fiindcă Urâtul nu prea putea să-și poarte singur de grijă. Tata îl adăpa, îl curăța, îl hrănea cu mere și fân, îl ducea la păscut ca pe un câine. Acum Urâtul a slăbit și arată chinuit, deși nu-l mai folosesc demult ca animal de povară. Și Grigore a slăbit, dar măcar Anuța e grăsuță și arată sănătoasă. Urâtul s-a apropiat puțin de Grigore și s-a lăsat mângâiat. Grigore a vrut să-l mai mângâie o dată, dar Urâtul s-a repezit cu picioarele din spate la el.

- Măgarul naibii! Zise și-l lovi cu piciorul.

Urâtul căzu pe genunchi și lui Grigore îi păru rău că fusese porc.

*

- Am hotărât să plecăm cu tatăl tău peste hotare să facem bani, îi spuse disperată maică-sa.

Grigore mai auzise despre părinți care pleacă și copii care rămân singuri-singurei, dar nu se gândise niciodată că ai lui puteau să-l trădeze. Nu erau fericiți aici? E pentru că luase afurisitul ăla de șase la matematică sau pentru că în ultimul timp nu stătea destul cu Anuța?

- Asta nu înseamnă că vă părăsim, vrem numai să vă dăm ceva mai bun decât am avut noi. Pentru voi trăim și facem cocoasă la spate.

- Nu eu te-am rugat să mă naști! Și Anuța are doar șase ani, ce-o să fac cu ea? Imediat merge la școală.

- Nu stăm mult, numai trei luni. Până atunci știi tu cum s-o îngrijești. S-o speli în fiecare seară că se joacă mereu în drum și pune mâna pe toate animalele. S-o hrănești de câte ori cere de mâncare. Și nu-i da să mănânce mere că trebuie să-i cadă dinții de lapte și-o s-o doară. Să-și facă temele, să fie cuminte. S-o duci la școală și s-o aduci mereu până acasă. Să înveți și tu bine, ca să nu ajungi la sapă ca noi. Să fii cuminte că rămâi capul familiei. Să nu uiți nici de rațe și găini, de câini și cel mai important, de măgar, că tată-tu ține mult la el. Să mături în fiecare zi ograda și să vă îmbrăcați mereu curat, ca să nu zică satul, doamne ferește, că v-am lăsat baltă ca pe copii Ilenei din vale. Îmbrac-o mereu pe Anuța în hainele cele mai frumoase și tu să te îmbraci cu cămașă. Și nu uita să speli măcar la două zile hainele că se murdăresc repede. Și să le calci pe fiecare, până și șosetele. Vasele să le spălați în fiecare zi că se adună muștele. Să deschideți geamurile ca să fie aer curat și să spălați frigiderul. Și nu uita de grădină. Măgarul e bătrân, dar să-l scoți la păscut din când în când, că bietul dobitoc l-o ajutat în cincisprezece ani pe tată-tu mult de tot. Am vrut un cal frumos și zvelt, dar m-am ales cu pocitania aia urechiată. Atâta ne-o vorbit satul și femeile din mahala, că de, în tot satul numai cai, doar la noi un

prăpădit de măgar. Am înghițit în sec și am mers mai departe, ce era să fac? Doar nu să-l omor! Tatăl vostru e bărbat vrednic și vă iubește mult. Hai dragul mamei, nu plânge, că ești băiat mare, alții la vârsta ta erau deja însurați și tu te smiorcăi ca o fetiță! Să-i spui în fiecare zi Anuței c-o să venim înapoi și să nu plângă că mama e mereu aproape.

Pe când îi spunea toate lucrurile astea, lui Grigore i se păru că mama era cea mai crudă mamă dintotdeauna. A vorbit ce-a vorbit ea cu Anuța, dar tot rămâne el singur cu fetița și tot el trebuie să-i explice în fiecare zi de ce mama și tata nu mai vin seara acasă. Mult timp după ce plecaseră ai lor, Anuța nu a văzut vreo schimbare. Nu i se părea nimic ciudat, numai ochii lui Grigore trădau o singurătate anume. La un moment dat micuța a observat că lipsește ceva, că nu mai e la fel. După asta, Anuța începu să plângă des. Apoi, după o vreme, se liniști, uitând de părinți. Numai la masă făcea nazuri că vrea mâncare de-a mamei, iar noaptea că vrea un sărut pe obraz de la tata și de la badea. Astăzi s-a învățat cu două săruturi de la badea și atât. Spun împreună rugăciunea pentru îngerașul păzitor, cu mâinile încrucișate, și apoi dorm că au școală mâine. Grigore se gândește de multe ori înainte de somn dacă nu cumva părinții lor știau că odată și odată o să plece și de asta l-au lăsat pe el de la opt ani să aibă grijă de surioara cu obraji mari și pielea rozalie.

*

Iarna fără părinți a fost cea mai grea iarnă a copiilor. Grigore trebuia să stea mereu cu ochii pe foc, să taie și să aducă lemne din cămară. Anuța a făcut febră, transpirând toată. Micuța avea și halucinații, credea că lângă ea e ori mama, ori tata. Grigore niciodată nu-i zicea că nu-i așa, o lăsa să-l numească cum vrea ea, numai să se facă bine. Măgarului îi era frig. Grigore i-a adus mai mult fân și l-a împrăștiat în tot țarcul, făcându-i culcuș. A adus și câteva pături mai vechi. Urâtul se lăsa învelit și, foarte puțin, mângâiat. Părea mai nefericit ca niciodată. Chiar atât de nefericit era? Grigore nu era fericit nici el. Părinții nu mai veneau. A primit un telefon de la ei, acum o lună. Grigore nu mai știa ce ar trebui să le spună, ai lor păreau pierduți.

*

- Alo, mama. Anuța e mai bine. Și, mmm, o murit măgarul.

- Slavă domnului! Sună-l pe nașu Mihai și îngropați-l în fundul grădinii după copacii de nuc. Ai grijă de Anuța să se facă bine. Nu uita să-i faci frecție cu spirt la spate, mâini, picioare și piept. Dă-i să bea mult lichid și nu uita de medicamente. Noi mai stăm trei luni, că am găsit de lucru cu spor. Am grijă de niște pușlamale, că părinții nu au timp să stea cu odraslele lor. E bine că-i așa! Că și noi avem nevoie de bani.

Tata nu a mai venit la telefon, iar Grigore trebuia să închidă, c-o să plătească prea mult și Anuța mai are nevoie de medicamente.

Anas platyrhynchos

Andreea State

- Jason, grăbește-te, altfel vei întârzia din nou la școală! Va trebui să te faci mare de acum și să fii mai serios, mă auzi? Jason?!

- Daa, mamă, vin acum !!...

Familia îl aștepta la masă, iar Jessieblue, sora sa mai mică, fredona un cântec nou învățat la școală ... if you're happy and you know it/ and you really want to show it/ if you're happy and you know it clap your hands.

- Hai, cântă cu mine!

Lui Jason îi trecură prin minte câteva versuri de pe vremea când intona și el cântecelul, drept care începu un duet cu Jessie little blue.

- Crezi, Jessie, că într-o zi o să cântăm în așa fel încât o să ne audă rața Nastra și o să vină să ne caute?

- Daa, eu am visat asta!

- Heei, șșșșș, mai încet! Terminați de mâncat că plecăm îndată spre școală. Și să nu vă uitați cărțile și caietele!

- Știi, Francesca, situația politică din zilele de astăzi mă îngrijorează din ce în ce mai mult. Îmi plac oamenii, nu sunt rasist, dar valurile de emigranți mă dau peste cap: uită-te și tu ce fac sirienii ăștia!! Vreau o viață sigură, zise Frank.

- Hopa, calmează-te, ești prea dur! În orice cultură au fost și continuă să fie excepții. Suntem obișnuți să punem etichete și apoi ajungem să învinuim. Săracii oameni, nu mai scapă de povara vinei. Gândește pozitiv, ce naiba!

- Îmbătrânesc, Francesca, recunosc Frank. Jason, Jessie plecăm!!

La amiază lui Jason i se făcu poftă de o înghețată și în timp ce o mânca se gândea la visul surorii lui. Își închipuia de fiecare dată întâlnirea lor cu rața Nastra. Așa că, după școală, orbecăise pe străzi. Numele raței avea legătură cu bunica lor care le dăduse anul

trecut o insignă cu pasărea. Obişnuia să le spună că rațele se aseamănă cu oamenii; lighioane agitate pe dinăuntru, dar mai înțelepte. Plutesc la suprafață calme, dar au altă fire. E ca și cum ai privi furtuna de pe pragul casei, așteptând să treacă, le explica bunica. Insigna, de pe vremea când buna făcuse parte dintr-un grup pasionat de ornitologie era o amintire vie. Jason și Jessieblue credeau că pot descifra misterul păsării. Aveau cărți de la bunici. Nu exista săptămână în care fratele mai mare să nu citească ceva despre rață. Se simțeau legați într-un mod straniu de ea.

Acasă, Jason o găsi pe Jessie într-o cămășuță de vară, jucându-se în curte cu câțelul vecinilor.

- Jessie/ jazzy blue, cum a fost la școală?

- Azi nu am fost rușinoasă, am răspuns la lecție, doamna învățătoare m-a lăudat! și îmi arată carnetul de note.

- Bravo! Știi ce? Mâine te duc într-o călătorie! Vii cu mine?

- Ura! Abia aștept să îmi arăți locuri noi!

În fiecare vară, copiii mergeau în vacanță la bunici unde umblau desculți. Bunicii aveau câini, iepuri și pisici. Iubeau animalele așa cum iubeau oamenii. Casa bătrânilor era joasă și circulară, asemenea caselor de hobbiți. Dar bunicul era alergic la păsări așa că nu prea au putut să țină rațe.

În Londra locuința era într-un cartier mai retras, aproape de marginea orașului, înconjurată de ulmi și mesteceni. Când se uita în depărtare, Jason vedea cărări dese printre copaci. Mereu simțea că acolo ar putea fi pădurea amazoniană.

În fiecare sâmbătă, bunica îi vizita. Anne fusese și ea tânără, dar acum îi tihneau anii bătrâneții. Mama făcuse rapid niște sandwichuri pentru drumeția lui Jason și Jessie.

- Buni, vii cu noi???

- Da, Jessie, numai să fiți atenți la poteci!

- Bine, buni, îți aduci aminte de rața Astra? O vom vedea cândva?

- Da, mămăruță, numai să nu creșteți mari prea repede!

La marginea cărării erau margarete culcate la pământ. Sigur trecuseră niște tineri nesuferiți din cartier. Drept în față se ivea o zonă de apă sărată care adăpostea și o insulă. Jessie găsește o floare mică de mărimea unei panseluțe și i-o dă bunicii ca să-i arate că ține la ea până la cer și înapoi. Buni își șterge ochii.

Mai încolo era un lac care umezea crengile unor sălcii dese. Bunica le vorbea despre ceea ce văd indienii în rațe: ele îi călăuzesc așa cum fac mama și tata sau eu și bunul. Indienii iau pene de la ele și încep să spună tot felul de cuvinte pentru ca neștiutorii să devină știutori.

- Oh, rața Astra, cu ciocul ei lung care săpa după viermi! Pe unde o fi acum?! Așa cum îmi dorea ea să zboare, așa voiam eu să mă înalț sus, sus de tot!

Rața o învățase să iubească și să trăiască. Bunica credea în viața de după moarte.

- Mai demult, cred că și azi, se întâmpla ca oamenii care creșteau rațe să se plictisească de ele și să le abandoneze aici. Așa că locului ăstuia a început să i se spună insula păsărilor.

Jason își dădea seama acum că pasărea de pe insignă are aceeași putere ca și cea a indienilor. De asta o aștepta atât. Trei lebede traversau lacul. Cu strigăte prelungi și dese îi înnebuneau pe privitori.

În drumul de întoarcere Jessie se gândea la margaretele căzute pe pământul umed, în timp ce Jason o ruga pe buni să-i povestească despre viața de după moarte. Băiatul pricepu că dorința sa de a o întâlni pe rața Nastra nu era nicidecum o poveste. Un cântec al Beatlesilor, precum Let it be, se potrivește în situații ca asta. În beznă năucitoare se auzeau foșnete în iarba înaltă.

Sunt greierii, spuse Jessie. Bunica și Jason îi dădeau dreptate, dar la capătul cărării se auzea un foșnet și mai mare. Păpădiile erau la pământ. Jessie oftă pentru flori. Începea să se simtă rănită. Zgomotul și mișcarea deveneau din ce în ce mai puternice, bunica o luă în față. Era acum în rolul șamanului pentru nepoții săi. Cu picioarele jilave se apropiară de arătarea care nu era decât o pată neagră. Jason se gândi că nu e un semn bun. Jessie, atentă și calmă, vedea pene albe sărind în jur.

- E o pasăre, spunea șoptit Jessie, iar Jason înlemni.

Se uita fix în ochii păsării și asculta tăcerea. Simțea că e în cădere liberă, dar totodată bucuros de ceea ce i se întâmpla.

- E o rață, e ea, șopti buni.

Același corp turtit, aceiași ochi plini de compasiune și mirare, dar dornici de atenție. Mișcările raței și direcția înspre care se îndrepta îi călăuzea pe toți spre locul unde era lacul. Rața plonjă în apă.

Jason voia să găsească un răspuns. Rața se agita, dădea din aripi, măcăia și plutea cristalin pe apă. Mereu și mereu.

Era o poveste care se spunea pe vremea mea, zise bunica: cândva, exista un oraș al rațelor. Toate știau că pot să zboare, chiar dacă niciuna nu își folosea aripile când avea prilejul.

Jason se gândea că ele nu zburau din teamă de ceva. Era trecut de miezul nopții când cei trei ajunseră acasă și copiii povestiră toate cele întâmplate. Frank și Francesca nu prea înțelegeau. Povestea copiilor le provoca chiar o durere de cap. Hai, duceți-vă la culcare!

Ochii bunicii se întristară. Jessie, Jason, nu uitați, căutați! Când v-o fi somnu' mai dulce, puricii să vă sărute!

Nu dormiră până în zori.

- Jess, ai văzut că penele ei nu se umezeau?!

- Daa, știi tu, ceara aia de care îmi tot povesteai. Ele singure și-o fac.

- Oare de ce scotea țipete în halul ăla? Poate o fi bolnavă, poate e singura și ultima dată în care-o vedem?

- Taci acolo! Să nu mai spui așa ceva!

- Mâine o vom vedea din nou și cu asta basta. Trebuie să fim cu ea în fiecare zi de acum! Altfel, știi bine, rațele pot muri de singurătate.

- Așa facem. Cine vrea să vină, să vină, cine nu, n-are decât.

Dimineață, Jessie se trezi pe umărul lui Jason. Pff, am avut un coșmar: rața Nastra

se transforma într-un monstru ca să ne arate cât de răi sunt oamenii. Ți vine să crezi??? Trezește-te! Dar Jason auzise ce spuse sora lui.

- Să știi, Jess, oamenii pot fi răi. Ce putem noi face e să le amintim mereu că sunt buni. Tu ce vrei să te faci când vei fi mare?

- Mhmm. Aș vrea să cânt și oamenilor să le placă asta și să fie fericiți.

- Pun pariu că o să reușești dacă îți dorești asta mult de tot! Când eram mic voiam să devin medic ca să vindec oamenii bolnavi. Acum, nu mai știu. Când plouă aș vrea să ies afară și să strig în gura mare că iubesc lumea asta. De multe ori e frig și renunț.

- Auzi, ce-o fi văzut rața pentru prima dată? Știi și tu, când îți citeam din cărți, ceea ce vede prima dată după ce iese la lumină o face să fie într-un fel sau altul pentru toată viața.

- Ooo, îmi aduc aminte. Habar n-am ce-o fi văzut, trebuie să aflăm cumva! Hai să ne doorim muult de tot asta ca să se întâmple! Fratele său chicoti.

- Mami, tati, nu uitați că sunteți buni! Avem o treabă eu, Jason și rața. Putem pleca? Părinții pricepură ceva de data asta.

- Jason, să ai grijă de Jess!

Lacul era nemișcat. Rața Astra făcea scufundări. Se uita în toate direcțiile. Dacă apărea vreun om, rămânea calmă la suprafață. Jessie luase în fugă niște resturi de pâine găsite în casă, așa că scotoci în buzunar și le aruncă în lac. Veni și Jason. După ce se învârti în jurul bucăților de pâine de câteva ori, pasărea începu să mănânce. Copiii priveau nemișcați, iar ea se rotea în jurul lor. Făcu în apă aceleași gesturi de ieri, după care privirea-i căzuse pe niște rățoi de pe insulă. Ea îi provocă la ceartă între ei. Rățoii deveniseră arțăgoși, pierzându-și pene în bătaie, în vreme ce Astra cea albă privea spectacolul.

Jason se simțea tot mai încrezător în legăturile lui cu ceilalți. Se întâlni cu tot felul de prieteni și le povesti despre cât de mult iubește tot ce e viu. Odinioară era agitat la începutul anului. Se izola cu săptămânile în casă.

- Voilă, știu!

Lumea îi apărea acum într-o altă lumină.

- Vreau să înțeleg cum și de ce simt oamenii! Rața Nastra mi-a arătat lucrul ăsta!

Trebuiau să o întâlnească pe buni numaidecât ca să vină împreună la Nastra. Până sâmbăta viitoare nu puteau să aștepte, așa că o zbughiră spre casă. Jason încercă să le explice părinților că legătura lor cu rața și buni nu era una oarecare. Pentru Frank și Francesca viața se desfășura în parametri normali.

- Hai, fiți din nou copii și duceți-ne până la bunica!!

Părinții se fâstăciră, dar până la urmă acceptară. O găsiră pe bunica croșetând în curte și ascultând știrile la un radio din tinerețe.

- Jess, Jason, Frank, Francesca, dragilor! Vă aduc niște plăcinte, le-am făcut azi, sunt proaspete.

- Buni, n-avem timp, hai cu noi, trebuie să ajungem la rața Nastra!

- Iarna vine în curând and the birds are singing in the sky.

- Buni, hai că-i grabă!

- Vin, vin, numai să-mi iau jacheta.

Tăcerea lacului îi tulburase pe cei trei. Rața Nastra apăru falnic cu aripile deschise.

- Uite, Jason, are aripile tăiate, șoptea Jessie.

Bunica aștepta ca într-o gară, tăcută și nemișcată. Rața Nastra se ridică, făcu un ocol și se prăbuși în apă. Vreo trei încercări îi obosiră aripile și se scufundă.

- Ce viață tristă au rațele! zise Jessie cu lacrimi în ochi. Dacă oamenii vor să le mănânce, ele nu pot să se apere. Așa-i că se tem să nu moară?

- Cu toții ne temem, Jess. Rațele sunt luptătoare, priviți-o pe Nastra. Tot ce-a făcut a fost să caute, să se împotrivească și să aleagă. La oameni e mai trist.

- Dar spuneai că putem învăța de la rațe! N-o să ne lăsăm să fim triști, nu Jessieblue? Buni, noi n-o să te întristăm!

- Vaai, știi că vorbeam despre ceea ce vede prima dată rața! îi spuse Jason lui Jess. Că veni vorba, buni, tu de unde-o știi pe Nastra??

- Zăpadă, gheață, seară cu lună plină, umbre și liniște.

- Ce înseamnă asta? Hai, povestește-ne!

Se făcea că era seară de iarnă pe drumul meu de întoarcere de la cabana din deal. Mă gândeam la ale mele. De-o parte și de alta, câmp deschis. Mergeam greu prin zăpadă, cu obrajii înghețați. Începuse furtuna. Parcă ieri a fost. Și acum văd gaura din zăpadă. Trebuia să fiu atentă să nu cad. Întrezăream o formă rotundă ca o pată în zăpadă. Am lăsat mâna în jos și am prins-o. Era un ou. Acasă știam că e de rață, așa că mă pregătisem să aranjez un loc cu iarbă, cu zone de lumină și de umbră în care să-i fie cald.

Vecina Kane avea rațe, așa că Anne se îngrijise de toate ca rățușca să se nască. În primul ceas de la naștere, Anne a fost cea care i-a arătat dragoste.

- Tu ai fost, buni! Prima ei imagine e cu tine! Și ce s-a întâmplat după?

- I-am dat drumul când a început să știe să zboare.

- Dar s-a întors, buni, a călătorit și s-a întors pentru noi!

Bunica, în gândul ei: toți avem nevoie să știm cine suntem și încotro vom merge. Asta ar trebui să fie și Dumnezeu, o căutare spre ceea ce ne face să fim noi.

- Să nu credeți în tot ceea ce vi se spune, căutați, căutați!

Jason știa acum că bunica era miezul frumuseții lui. Ea, cu ochii moi precum catifeaua, mereu în zădărnici, cântând ori recitând ce știa din vremea școlii. Ea care îi crescuse pe el și Jess, îi învățase să se bucure de lucrurile mărunte. Nu-l certase niciodată pe Jason. Își amintea cum suspina când el făcea câte o boacăna. Bunica a îngrijit cu dragoste puiul de rață și a avut puterea să îi dea drumul. Credea că orice pui trebuie redat lumii.

- Rața mi-a arătat un drum. Jess, vei înțelege când vei crește mai mare.

Ochii bunicii se umpluseră de lumină. Rața Nastra îi privea tăcută pe toți trei, știind că au regăsit ceva pierdut.

(Intermezzo)

- *Bă, o terminat ăștia?*
- *Shhhhh taci tu, du-te că vin eu după tine când pleacă.*
- *E deschisă poarta sau sărim gardul?*
- *E deschisă, du-te odată că ne aud!*

Victor îl hâșâi pe frate-său mai mare, și se ghemui sub copac, încercând să se ascundă de vânt. Ploaia se tot oprea vreo zece minute, dar se întorcea mereu, parcă tot mai puternică. Bluza de pe el era destul de subțire și găurită, nu-i ținea de frig. Era încântat că la UBB era lume, de vreo două săptămâni fusese liniște la cabană. Ciudat, vara de obicei studenții veneau și plecau. Reușise să găsească în foișor în ultimii ani fel de fel de chestii interesante. Orășenii naivi își lăsau o grămadă de lucruri pe mese. Odată a găsit un pachet întreg de țigări și altădată chiar a avut un noroc mare, careva se îmbătase și își lăsase un telefon din ala cu ecran. Pe părinți nu îi interesa că își pierdea nopțile ascuns sub copaci, așteptând, le convenea. Majoritatea paharelor și cânilor din casa lor erau donate de foișorul cu surprize. La cei șapte ani ai lui, știa multe. Studenții l-au învățat fără voia lor cu ce se mânca viața și mai ales studenția. Auzise necazurile lor, povești despre escapade amoroase, come alcoolice, ce mai, vieți întregi. Visa să crească mare și să meagă și el la Cluj, dar nu recunoștea asta în fața nimănui.

Ăștia erau diferiți, de multe ori nu înțelegea ce spuneau. Nu vorbeau la fel de tare ca alții, dar tot prindea frânturi. Nu erau mulți, dar erau veseli. O fată avea gura mai mare, și îi plăcea lui Victor că înjura sănătos și povestea așa, aproape ca bărbații de la birt. Ea nu se prea mișca din foișor, ceilalți tot plecau, veneau alții. O fată se plângea de frig, dar se simțea că îl suportă, nu voia să plece, să piardă discuții sau închegări de prietenii, cum i se mai întâmplase. Era și un băiat, nu prea îl auzea, părea să asculte, ca

și el, avea o curiozitate naturală care îl făcea să fie însetat de povești. O fată, cu voce caldă, povestea în noapte cum oamenii o dezamăgiseră, nu era mereu bine să fii bun cu alții. Altul, părea amuzat de ce se întâmplă, și repeta la unison cu o fată, ce să faci, n-ai ce să faci.

Victor, într-un fel, voia și nu voia să plece odată studenții la culcare. Își dorea să îi mai asculte, dar îngheța de frig, și nu avea bani de bere să se încălzească ca ei. În cele din urmă, au plecat la somn. Spuneau că ceva profă îi va pune la treabă de dimineață, nu voiau să o supere întârziind, părea să le fie puțin frică de ea. Așteptă încă câteva minute să se asigure că nu vor mai ieși, stingându-se luminile. Se strecură silențios pe poartă, și furiș, intră în foișor. Spre dezamăgirea lui, berile erau goale, pe masă se găseau doar câteva scrumiere pline, și pe roata din mijloc, un prelungitor negru. Nu era mare lucru, dar se bucură și pentru el. Îl vor putea pune în bucătărie, să nu se mai tot descarce radioul. Luă scrumierele, le duse lângă grătar, aprinzând lumina doar acolo, să nu vadă cei din cabană. Le răsturnă și abia mai găsi câteva care mai aveau tutun în ele. Își imagina cum fiecare dintre chiștoace trecuse prin gura studenților, consumând, așa cum se fumau țigările, și poveștile, care la final erau stinse în scrumieră și uitate acolo. Mai stătu câteva minute să se mai oprească ploaia, și mergând spre ieșire, lovi din greșeală cu prelungitorul un geam. O luă la fugă și dispăru în noapte. S-a mai întors, dar nu a mai pescuit comori, ci doar povești. Foișorul rămânea tăcut, umplut doar de fantasmеle din imaginația băiețelului.

În Costinești, păsările au aripi tăiate

Dan Bucur

Nu era nevoie să care niciun bagaj. Viorel, cumnatul ei, și ceilalți băieți le duseseră ei pe toate la mașină și așteptau jos, fumând și povestind. Nepoatele o îmbrățișară, o sărutară, o îmbărbătară, lingușind-o: „Nana, ce bine gătești”, „Nana, ești cea mai frumoasă bunică”, chiar și „cea mai bună”, îndrăzniră ele să-o mintă. Nepoatele creșteau, nu mai erau plângăcioasele de altădată, învățaseră cum să se poarte cu ea, cel puțin prezența lor nu mai era obositoare. Lângă mașină, fratele lor mai mic, Vlăduț, un băiat de clasa a VI-a, se maimuțărea în fața celorlalți băieți, ce veneau să lucreze la pensiunea lor.

- Vlad!, vocea ei îl făcu pe băiat să tresară și să vină numaidecât.

Băiatul se temea când era ea în preajmă, dar, cu toate acestea, în absența ei, făcea numai năzbâtii, toată lumea era nemulțumită de el. Când îl vedea, simțea că i se strânge inima, fiindcă-i aducea aminte de soțul ei, răposatul, dar nu trecea mult și se înfuria, fiindcă băiatul era bezmetic.

- Rogu-te, ajută-mă să urc în mașină!

Vlăduț se fâstâci, dar își ajută bunica, îngână câteva cuvinte și se urcă lângă ea. Unul dintre băieți se puse în față, lângă Viorel, celălalt se așeză lângă ea. Porniră spre Costinești.

- Ți-i rău, Nana?

La început, ea nu voise să vorbească prea mult, își aduse cărțile de rugăciuni, spera că lumea va fi tăcută, respectuoasă cu o femeie bătrână și bolnavă. Dar Viorel dădu drumul radioului și, în plus, urla el mai tare ca muzica, iar băiatul din dreapta lui, Lucian, nu se lăsa mai prejos, vorbea și el încontinuu, poveștile începeau, dar erau întrerupte de altele, astfel încât bătrâna nu mai înțelegea nimic. Așa că începu să-i înjure,

și discuțiile se mai limpeziră: vorbiră despre pensiune, despre pensii, despre știri și vreme.

Băiatul de lângă ea, citea dintr-o carte și părea absorbit de ce se întâmpla acolo, fiindcă nu vorbise prea mult până acum. Îl iscodi ea, încercând să afle mai multe de la el, dar el mormăi răspunsurile și se adânci și mai mult în lectură.

Până în Costinești, Nana dormi câteva ore, dar avu și timp să se gândească cum o vară întregă va trebui să fie șefă în bucătărie, să fie mereu atentă, să-și suporte fiica și pe Viorel, cumnatul ei. Deși știa din verile trecute cât va fi de solicitată, nu o deranja lucrul ăsta, să știe că se află în centrul atenției. Când ajunseră în Costinești, era deja noapte și o apucară frigurile. Fu întâmpinată de fiica ei și de câțiva gură-cască de la pensiune.

Geta, o localnică, ce mai lucrase la ei în timpul verii, o fată zveltă și creolă, jumătate țigancă, o întâmpină voioasă și o sărută pe ambii obraji.

- Geta, păpușă, tu n-ai somn?

- Ei, Nana! V-am așteptat, ne-a fost dor de dumneavoastră!

- Foarte bine!

- V-a trimis mama un cadou, Nană, că toată iarna a pomenit cât de bine gătiți!

Geta aduse un coș în care stătea înghesuită și speriată o găscă albă. Nana îi mângâie capul și se îmbună.

*

Eugen a ales să meargă la mare, în Costinești, să lucreze ca ajutor de bucătar, fiindcă îi era rușine să se angajeze în Câmpia-Turzii. Terminase liceul și obținuse note bune la bacalaureat, dar mama lui îi spusese că nu avea condiții și bani să meargă să studieze.

Bani nu avuseseră ei prea mulți, niciodată, dar de când îi muri tatăl, o duceau tot mai greu. Fiindcă dorința lui era prea mare, de când terminase școala, în fiecare zi, se lingusea pe lângă mama lui, însă aceasta nu se arătă prea dornică să-l trimită departe. Până la un moment dat, când Eugen făcu o scenă, sparse câteva farfurii și-și zăpăci mama cu reacția lui neașteptată. Îi spuse că o urăște, că s-a săturat de ea și că are nevoie

de bani ca să plece de-acasă. Mama lui, femeie sperioasă de obicei, se calmă repede, își deschise gura, își scoase dantura pusă cu mulți ani în urmă, și rămase cu gura căscată, hidoasă, cu câteva cioturi de dinți.

- De patru luni, Eugen, de patru luni, eu nu mai am dinți în gură...

Plâneră amândoi, își ceruseră iertare unul altuia, iar Eugen promise că se va angaja și-i va aduce bani ca să-și repare dantura.

Fusese emoționat când se întâlni cu noul și primul său patron. Viorel îi puse câteva întrebări, dar își pierdu repede interesul, și vorbi mai mult cu Lucian, un băiat ce fuma și scuipa mult, râdea și nu avea nicio grijă. Până la urmă, regretă că acceptase să vină, mai ales după ce o văzu pe bucătăreasă, pe soacra patronului, o femeie bătrână și ranchiunoasă. Se gândi să renunțe pe drum, dar alungă gândul acesta ispititor, când își aminti că mama lui nu mai avea dinți în gură.

*

Odată ajunși la Costinești, Eugen, alături de Lucian, ajută la descărcatul bagajelor și o întâlni pe fiica bătrânei. Obosit peste măsură, se împiedică de un coș pus deoparte. Auzi un sâsâit, trase puțin prosopul ce acoperea coșul, și văzu o găscă ghemuită. Zâmbi, acoperindu-l la loc.

I se arătă camera unde va dormi, la cinci și jumătate, trezirea pentru bucătari, mai ales că mâine sosea un grup de copii și deci aveau mult de lucru.

- Să fii devreme în bucătărie, Eugen, îi spuse Viorel. O să lucrezi cu Nana și cu Florina.

I se dădură detalii, apoi, fu lăsat cu Lucian, care îl prezentase celorlalți. Îl văzu pe Ion care ducea coșul cu găscă, le cunoscă pe Florina și Geta, care se hliziseră întruna de când îl văzuseră. Vorbi puțin, bău stânjenit bere, apoi, se întoarse în camera lui, se aruncă obosit în pat și adormi.

*

Dimineața, Eugen se trezi din cauza izbiturilor în ușa camerei sale.

- Scoală-te!, auzi dincolo de ușă.

Se ridică buimăcit și înfrigurat, trase zăvorul și o văzu pe Florina echipată în alb, cu un șorț în jurul taliei.

- La cinci juma', trebuie să fii în bucătărie. Vezi, că n-o să-i placă Nanei, dacă nu vei fi acolo.

Bătrâna întârzie și nu apără decât după o oră. În timpul ăsta, Florina îl puse pe Eugen să desfacă pachete, să aranjeze tot felul de alimente sau să care oale uriașe pline cu apă pentru ceai.

Nana sosi fără zgomot și se bucură că-i găsi în bucătărie, puși pe treabă, dar când văzu că despachetaseră fără ea și nu aranjară după bunu-i plac, se înfurie și începu să țipe.

După micul-dejun, Nana îi lăsă în pace o vreme. Eugen stătea lângă Florina, în timp ce fata fuma o țigară mentolată.

- N-am nici măcar o zi de când sunt aici și simt că aș pleca chiar acum, zise el.

- Eu am fost și anul trecut aici și mi-a fost greu până m-am obișnuit cu Nana. Dar te înveți, o să vezi. La anul, poate iar o să vii.

- Nu știu, poate, dar mi se pare nebună bătrâna. Toată lumea e așa ciudată aici, nu zic de tine, tu pari de treabă. Azi-noapte, am dormit destul de prost, e rece noaptea, camera e oribilă, cearșaful miroase, mă enervează toată lumea!

- Vasele nu se spală singure, auziră vocea Nanei.

Se ridică fiecare la treaba lui.

*

După ce termină de gătit supa și pilaful, Nana își luă o pauză, își dădu jos șorțul și părăsi bucătăria. Afară, soarele înfierbântase asfaltul, iar zăpușeala o ameți pe bătrână. Copiii, veniți cu părinții sau profesorii lor la pensiune, se zbenguiau pe lângă o piscină. Îl văzu și pe Vlăduț, nepotu-său, printre copii, și întoarse privirea în altă parte. Gălăgia și zarva o oboseau peste măsură.

La câțiva pași de clădirea principală, după ce treceai pe lângă câțiva copăcei, se

afla o parcelă împrejmuită de un gard, unde Ion, omul care avea grijă de pensiune pe timpul iernii, creștea câteva găini. Terenul era sterp, nu vedeai niciun fel de iarbă, fiindcă păsările scormoniseră peste tot. Dacă cumva, după ploaie, creștea câte un fir de verdeață, păsările se repezeau să-l înghită. Ion separase deja printr-un grilaj găinile de găscă, făcând două curți. Bătrânei nu-i conveni.

- 'Sărumâna, Nană!

Ion apăru deodată cu o rablă plină de țigle.

Bătrâna se răsti:

- Da' n-ai putut să le lași împreună pe toate, Ioane?

- Îi mai bine așa, fiindcă găscă mi-ar ciupi găinile.

Nana se potoli:

- Vezi să nu-ți ciupească urechile!

Ion râse și împrăștie grăunțe în ocolul păsărilor. Atrasă de zgomot, găscă ieși din coteț, unde se adăpostise pentru umbră, și păși semeață, afară. Gâgâi sceptică și culese câteva grăunțe de pe jos. Când Nana vorbi, găscă își ridică gâtul și o privi atentă.

- Când să ți-o tai? întrebă Ion.

- Mai încolo! Auzi, să-i dai să mănânce și să aibă apă.

- Bine. O s-o scot și la păscut, că așa le place la găște, iarba proaspătă. Când pleacă copiii la mare, bineînțeles.

- Numa' vezi să nu te vadă Viorel, că apoi se mânie că i se cacă găscă-n iarbă!

*

Trecură câteva zile, Eugen, însă, ar fi zis că au trecut săptămâni întregi. Cumva se obișnuise, răbda toate ocările zilnice ale bătrânei și își făcea treaba. Seara, mai stătea cu fetele și cu Lucian la o bere, povestind una-alta. Trase și câteva fumuri de țigară, dar înecându-se, își făgădui că nu va mai fuma niciodată.

Într-o pauză, își luă geanta și plecă până la mare. Se așeză pe o plajă nu prea aglomerată și, privind marea, își lăsă gândurile să-l împresoare.

Când reveni, văzu mirat gâsca plimbându-se pe gazonul din curtea pensiunii. „I-o fi dat drumul cineva. Sau poate a zburat peste gard”, își zise, când văzu gâsca desfăcându-și aripile mari și albe. O privi câteva minute, după care se reîntoarse în bucătărie, unde o găsi pe Nana frământând bucăți mari de aluat.

- Mâine, iau trenul și mă întorc acasă.

Ea îl înjură de mamă, de morți, de dumnezei. Îl făcu țigan, măgar, gunoier. Ba încă se și tăie din greșeală la un deget. O ținea întruna cu „ăsta-i semn rău”, „blesteme”, „mă-ta o fi vrăjitoare”.

Când Ion veni în bucătărie, Eugen și Nana încercau să-și termine treaba în tăcere.

- O zburat gâsca peste gard, în curte, am prins-o și i-am tăiat aripile.

- Du-te, Ioane, că n-am vreme de tine acum...

-Și uite, i-am găsit și un ou în cuibar.

Lăsă oul mare și alb pe una dintre mese, și ieși.

*

Copiii năvăliră în curte, fluturându-și mâinile și chiuind, în frunte cu Vlăduț.

- Am călcat într-un găinaț!, urlă unul dintre ei.

Toată lumea începu să-l batjocorească, râzând în hohote.

- E din cauza găștii, le spuse Vlăduț.

- Hai să prindem gâsca! Fugi după ea! Unde-i, unde-i?

- S-o omorâm!, îndrăznise altul.

Grupul se repezi spre cotețul păsărilor. Gâsca ridică capul îngrijorată și se adăposti în coteț, îngrămădindu-se într-un colț.

- Bagă-te, tu, în coteț, ziseră copiii și-l împinseră pe Vlăduț înăuntru.

Se opriră din urlat, studiind cu atenție interiorul. Vlăduț se retrase stingherit, dar copiii îl împinseră înapoi. Gâsca, cu capul plecat, stătea înceremenită, cu picioarele ascunse sub trup.

- Hooo! Gâsca!, zise Vlăduț, gesticulând spre pasăre, iar gâsca se sperie și mai

tare, și găgâi, repezindu-se spre celălalt colț.

De data asta, rămase în picioare și, în reprize scurte, împrășcă de mai multe ori cu găinaț. Alunecă în pasta verzuie, vâscoasă, murdărindu-și penele albe, iar băiatul se mânji pe haine și mâini.

Felul în care Vlăduț ieși de-acolo plin de găinaț și furie avea să fie pricină de răs, multă vreme, pentru lumea din pensiune. De aceea, într-o seară, când se întâlnește cu bunica lui pe drum, el îi zise:

- Nana, vreau să mănânc friptură de găscă în seara asta!

*

Nana își aminti, cum la șase-șapte ani, văzuse pentru prima dată cum se tăia o pasăre. Copilărise la sat, unde părinții ei aveau o gospodărie uriașă, cu ogoare și multe jivine. Îi plăcea să fugărească păsările, să le facă să zboară, iar găștele zburau cel mai mult și mai sus. Într-o seară, fugărise un cârd de găște. Tatăl ei îi ieși în cale și-i spuse: „Nana, închipuie-ți că cineva te-ar fugări pe tine, toată ziua, prin curte. Ți-ar plăcea asta?”. N-a răspuns nimic. Nanei i-ar fi plăcut să se joace cineva cu ea, deci continuă să fugărească găștile, până când văzu cum una e ucisă.

Să omori o găscă nu era greu: prindeai pasărea frumoasă, cu ochii ei albaștri, mirați. Cu o mână îi țineai gâtul, iar cu cealaltă i-l tăiai. Cu picioarele îi culcai aripile, să nu se zbată prea mult. Nu te uitai la ea, în timp ce moare, altfel, pasărea ar fi simțit și s-ar despărți fi mai greu de viață. La treisprezece ani, Nana făcuse asta pentru prima dată.

Nana hotărî că are nevoie de o pauză, se așeză pe un scaun mare, își întinse piciorul bolnav, și începu să-și citească rugăciunile. Apoi se lăsă pradă amintirilor.

*

Într-o după-amiază, după ce plouase și se făcuseră câteva bălți noroioase prin curte, Ion lăsă găscă să pască, iar el se așeză la o țigară. Eugen veni lângă el.

- Copile, ai fost vreodată în Deltă?

- Nu, n-am fost.

- Să vezi acolo fel și fel de rațe și găște!

- Vă referiți la lebede?

- La pelicani, egrete, lebede, toate-s surori între ele. Numai că alea umblă libere, iar astea-s captive în curțile oamenilor...

Eugen privi gâsca cum pescuia cu ciocul prin balta măloasă.

*

Nana se bucură când află că gâsca dădea semne că ar vrea să clocească. Pasărea făcuse două ouă în cuibul improvizat de Ion și nu se mai mișca de pe ele.

- Nu puneți sub ea ouă de găină?, o întrebă Eugen. La bunicii am văzut găini care cloceau ouă de rață.

- Îs prea mici ouăle de găină sau de rață și se sparg sub gâscă, îi răspunse ea.

Primi mai multe ouă de la Geta, care veni cu mama ei la pensiune s-o viziteze. Nana povesti cu ele, se plânse de durerile reumatice și de năzbâtiile făcute de Vlăduț.

Se înțelegea cu Eugen, băiatul se mai dezghețase, făcea curățenie prin bucătărie mai bine ca multe fete și nici nu o obosea cu discuții aiurea. Începuse și să gătească singur, iar ea putea să se odihnească. Dacă băiatul s-ar fi întors și vara viitoare la Costinești, poate ar mai fi venit și ea.

Primi însă vești proaste, fiindcă Eugen, pe la sfârșitul lui august, își strânsese bani destui pentru dantura maică-sii și aflase că încă se mai putea înscrie la o facultate, oricare ar fi aia. Bătrâna se prefăcu și se arătă nepăsătoare. Înainte de plecarea băiatului, îl chemă, fără să-și dea seama, cu numele de Nicu.

- Cine e Nicu?, o întrebă Eugen.

- Răposatul meu soț, zise ea pasivă și deschise cuptorul să verifice fripturile.

După plecarea lui, rămase în bucătărie cu Florina, făcându-și treburile nestingherită, când Viorel veni și-i spuse că gâsca ieșise din coteț și sărise iar gardul. Nimeni nu s-ar fi așteptat, vremea de clocit încă nu se terminase, dar gâsca nu mai voia să stea pe ouă. Nanei îi veni s-o bată de furie, mai ales după ce Viorel zise că pasărea e pocită și îl pofti pe Ion s-o taie. „Aici e pensiune”, zisese el, „nu putem ține cărduri de găște”. Numai decât, Vlăduț sparse ouăle cu pui morți, prinse gâsca și o purtă prin curte,

lovind-o peste cioc. Ion o mai liniști, spunându-i că pasărea e încă tânără și nu e deloc bolnavă, că poate găscanul fusese soi rău și că o să aibă el grijă de ea, după plecarea lor. Bătrâna nu mai zise nimic și o strigă pe Florina.

Costineștiul nu era mare, dar Florinei i se păru că trecuse ceva timp de când umbla moleșită cu coșul în brațe. Când Nana o întrebase dacă i-ar face un serviciu, ea crezu că bucătăreasa dorea să-i culeagă scoici de pe plajă, la fel ca data trecută.

Ieși din stațiune pe un drum mai puțin cunoscut, o luă pe câmpuri aride și văzu în depărtare câteva case mai dărăpănate. Găsi un loc cu umbră, se așeză, și își aprinse o țigară mentolată, deși gura îi era uscată. Răsturnă coșul cu un picior, iar găscă țâșni sâsâind. Pasărea cercetă mirată ogorul, apoi începu să se plimbe legănat, căutând locurile umbroase. Fata continuă să fumeze, până când o pierdu din priviri.

Pietricica din pantof

Călina Părău

Cocoșul nu a cântat, căci fusese tăiat ieri pentru supa de tăieței. Doar cel al vecinului se auzise de departe. Adriana puse o găleată sub streșina de la casă. Se spăla pe cap cu apă de ploaie. Geta era în conie. Își punea șorțul și baticul pe cap ca de fiecare dată. Chiar atunci trecuse pe drum o mașină și vibrația drumului se resimțise în vălăul plin cu apă al vacilor. Mugetul era și el ca o mașină ce trece din când în când pe drum.

- Adiii, deschide poarta să iasă vacile. Ce crezi, că și-o deschid singure?

Adriana nu se grăbea.

Copitele lor se auziseră pe drumul betonat din curte. Da, turnaseră beton să nu se facă noroi și vacile să alunece urcând dâmbul spre poartă. Dacă ar fi căzut, nimeni din familie nu le-ar fi putut ridica, căci deși Geta era o femeie muncitoare din Moldova și putea să care două găleți de apă deodată, nu avea forța să ridice o vacă din noroi.

Adriana deschise poarta și dădu bună ziua vecinei ce tocmai ieșea și ea cu vacile. Vacile ei și vacile vecinei se reuniseră în două șiruri, fiind singurele din sat ce păreau să se cunoască atât de bine încât să știe care petic de iarbă e al uneia și care al alteia. Știau chiar să se întoarcă împreună, singure, acasă, doar că fiecare își însoțea vacile, păzindu-le cu un băț, pentru a nu ajunge la asfalt, locul de unde începea legătura dintre orașe. Între sate nu există legături, doar între orașe, căci nimic nu unește mai bine decât asfaltul. Adriana privi vacile cum se întreaptă spre locul unde le place să mănânce. În depărtare se vedeau turnurile cu aburi și fum ale termocentralei. Distanța până acolo era de câteva vaci lungime.

Bătrânul sfărma aproape toată ziua cucuruz în conie, într-o găleată ce se umplea mai greu decât o clepsidră. Boabele de porumb sunt totuși mai greu de obținut decât firele de nisip. Bătrânul avea un picior mai scurt și unul mai lung și păstra o poză în

uniformă între copertile singurei cărți pe care o avea, Biblia. Cu toții știau că din cauza aceluia picior mai scurt are pensie mare și Adrianei îi dădea în fiecare lună niște bani. Când îi primea, Adriana își lua bicicleta și o striga la poartă pe prietena ei de la oraș. Mergeau pedalând la birtul din sat și-și luau dinți de vampir gumați. Orășencei îi era frică de câini și uneori mergea pe lângă bicicletă ca și când pe propriile picioare suntem mai apărați decât pe roți.

- Ei latră la roți. Nu au treabă cu tine. Facem o oră până la magazin, așa.
- Mi s-au agățat pantalonii la spițe. Nu mai pot să merg.
- Ai grijă la vacile de pe drum.
- Dacă împung...
- Vacile nu împung. Ele nu știu cum să se dea la o parte.

Orășeanca o însoțea peste tot. Chiar și la Pârâul Râpii, când trebuia să ducă vacile la vreo oră distanță de casă. Era locul despre care se spunea că se găsesc vipere. Nu oricine le vedea, dar ele existau chiar dacă nu erau martori. Satul se termina la Sănetă, o bătrână care avea un lămâi în ghiveci, pe hol și care seara dormea cu radioul aprins pentru a nu auzi zgomotele de afară. Uneori, se uita și pe TVR 2. Vis-a-vis de casa ei treceau două conducte mari ce duceau apa cu cenușă de la termocentrală în lacul de cenușă de deasupra satului. Vacile nu puteau fi duse acolo, căci dacă călcau pe lacul de cenușă ar fi fost trase în jos. Oamenii din sat ziceau că dacă vreo țevă s-ar sparge chiar acolo unde e casa Sănetei ar dura doar câteva ore până ca ea să fie îngropată în cenușă. Radioul era dat la volum maxim, astfel încât chiar dacă țevile s-ar fi spart ea nu le-ar fi auzit. După casa Sănetei, urma un drum lung către Pârâul Râpii. De multe ori, vacile rămâneau în urmă, alteori fetele, care se opreau să facă colecție de pietre fine. Testul era ca piatra să fie frecată de obraz și cea care se simțea cel mai fin dintre toate era pusă la păstrare. Adriana găsea cele mai multe pietre de acest fel. Văzând că orășeanca se supără, Adriana îi mai dădea din când în când din colecția ei și așa puteau merge mai departe, alergând până când puteau vedea vacile care le lăsaseră în urmă din nou.

- Le vezi?

- Uite-le acolo. Se duc către Mintia.
- Stai. Așteaptă-mă. Mi-a intrat o piatră în papuc.
- Descalță-te!
- Nu mă mai pot încheia pe urmă. Trebuie să stăm jos.
- Nu te poți încăța din mers?

Când mergea după lapte, cu o sticlă de plastic și cu banii în jurul sticlei, fata de la oraș, Elsa, striga la poartă. Nu voia nici cum să intre, chiar dacă nu lătrau câinii. Uneori, trebuia să strige mult și singura care o auzea era Geta, dar ea nu ar fi venit niciodată să-i deschidă, căci muncea mereu. Fratele mai mare al Adrianei nu prea era pe acasă. Își dorea să-și aducă o mașină din Germania și mergea să joace la aparate, crezând că dacă bagă zece lei o să scoată, cândva, mai mult. Dorel, tatăl Adrianei, o auzea strigând la poartă și el venea să o întâmpine, tușind din piept și mirosind a țigări.

- De ce nu intri? Câinii-s legați! zicea Dorel râzând cu jumătatea de dinți lipsă.
- Adriana-i acasă?
- Îi în pivniță, adună smântâna de pe lapte.
- Tactu'-i acasă sau la Mintia?
- Îi acasă.
- Poate diseară trec pe la el la un pahar de ceva.

Așa zicea mai mereu, dar nu venea niciodată. De sărbători erau obligați să mai meargă unul pe la altul, în rest, chiar dacă aveau nevoie de brânză sau de un clește împrumut, trimiteau copiii după ele, niciodată nu mergeau ei. Diferența era că unii-și tundeau iarba cu coasa, iar alții cu mașina de tuns gazonul. Acestea nu erau de împrumutat. Doar tractorul putea circula de la unul la altul, tractoristul fiind mereu același.

Pivnița era un loc misterios, dar nu la fel ca și casa de sus, unde erau camerele noi și nelocuite. Mirosea a lemn, era acolo un colțar, îmbrăcat în catifea pe care nu stătuse nicio pisică și nicio fustă care fusese în grajd. Obiectul cel mai fascinant era pietricica cu

bucățele de oglindă, pe care Adriana o găsisese în drum spre Pârâul Râpii și care era ținută în vitrina cu paharele ce nu erau folosite nici măcar atunci când era sărbătoare. Toate acestea erau ținute la păstrare, de către Geta, până ce copiii se vor căsători și vor locui în casa de sus. În camerele de sus nu aveau voie să se joace. Stăteau maxim 10 minute, ca într-o galerie în care fiecare lucrușor era obiect de muzeu doar pentru că știau că nu mai fusese atins decât de o persoană înainte de a fi atins de ele. Doar Geta avea voie acolo, atunci când făcea curat. Pe Dorel nu-l lăsa, căci era prea murdar și mirosea a vaci. Ușile de la dulap nu scârțiau și parchetul era dat cu un lac alunecos. Adriana știa că nu va locui în casa de sus și de aceea urca acolo doar când Geta o trimitea să aducă câte un săpun din pod. Deschidea camera care era închisă cu cheia și putea zări pietricica fără să o atingă. Apoi cobora scările de marmură, cele care duceau în curte și se întâlneau cu scările de beton, care duceau în direcția opusă, către drum. Nu știa cum ar fi sunat copitele vacilor pe marmură. Ele sunau doar pe beton, fără echilibru, fără viteză, ca o un clopot fără limbă.

Cauciucurile mașinilor care treceau pe acolo erau pline de bălegar, doar Dorel reușea să-și păstreze roțile de la bicicletă curate, atunci când nu voia ca Geta să afle că a fost la birtul din sat. Bicicleta aia nu avea frâne și chiar și atunci când bea mai mult decât un pahar, Dorel putea să țină ghidonul drept, ocolind cercurile de bălegar care erau ca niște bălți semnalizate. Tatăl Elsei trecea cu mașina pe lângă el. Saluta cu un claxon, iar Dorel ridica o mână de pe ghidon să salute și el, pedalând în continuare ca un acrobat ce poate trece de pe o clădire pe alta, umblând pe o sfoară.

Odată, în drum spre Pârâul Râpii, Adriana îi arată Elsei boabele de mătrăgună:

- Dacă mănânci dinastea mori.
- Câte trebuie să mănânci?
- Una singură și gata.
- Îți ajung în sânge?
- Da, și se pot scurge ca niște picături mov prin urechi.

De obicei Adriana o conducea pe Elsa până la dud. Era un copac aplescat ce marca

jumătatea dumului dintre casa ei și casa orășencei. Sticla de lapte o căra Adriana și îi spunea să nu uite să-i zică mamei să-l fiarbă că e lapte de ieri dimineată și se strică. La dud stăteau să mai vorbească, deși câinii lătrau de parcă ar fi vrut să rupă gardurile:

- Cât mai stai aici?
- Până vine mama după mine. Nu știu.
- Nu te lasă să vii cu mine?
- Nu. N-ar avea cine să meargă cu vacile.
- De ce nu pot să mănânce doar fân?
- Pentru că fânul se termină prea repede.

Vineri dimineata era ziua în care Geta mergea la piață, la oraș. Punea brânza, smântâna și laptele într-o plasă, lua cursa și se așeza pe una dintre tarabele de la piață. Oamenii treceau să întrebe de prețuri și voiau să cumpere cel mai gras lapte de pe piață. Niciodată nu cereau detalii despre vacă, uger, tipul de fân cu care se hrănește vaca. Cele două lucruri erau deja separate, odată ce laptele era în găleți, el era al oamenilor. Laptele pe care îl vindea Geta era bun, neamestecat și, de aceea, vindea repede tot ce avea și se întorcea cu plasele goale cu cursa. Așa făcuse banii pentru casa de sus și își dorea să completeze cu mobilă camerele nelocuite. Dorel lucra la termocentrală și avea bani, dar Geta zicea că îi bea pe toți și dacă n-ar fi fost ea, gospodăria aia nici nu ar fi existat. Când Geta era plecată la piață, Adriana mergea la orășeancă acasă, căci Geta nu o lăsa niciodată. Tatăl cu mașina le umflase o mică piscină gonflabilă sub cireș, iar Elsa se duse în casă să-și pună costumul de baie cu imprimeu de leopard, pe care maică-sa i-l cumpărase de la second. Adriana își scoase ciorăpeii albi pe care îi purta chiar dacă era vară și își băgă picioarele în apă. Mai adânc nu putea să meargă. I-ar fi trebuit și ei un costum de baie.

- Haide, intră așa. Ce-are? Oricum se usucă repede.
- Nu pot!
- Putem duce piscina după casă și acolo ne putem dezbrăca.
- Nu ne putem dezbrăca.

Adriana se gândea la vălăul vacilor, unde apa era mereu curată și-și închipuia că dacă ar fi fost doar un pic mai mare apa, ar fi putut să facă baie în vălău ca-ntr-o piscină.

Era târziu. Adriana văzu plasele goale în hol și știu că Geta se întorsese deja de la piață. Vânduse tot. Laptele pe care-l vindea era pentru a construi casa nelocuită, în care, în cele din urmă, Adriana cu fratele ei vor locui. Scările de marmură nu se întâlnesc cu cele de beton, chiar dacă amândouă par îngemănate de la mica fereastră din podul în care sunt întinse blănurile de oaie la uscat. Adriana ar fi vrut o piscină nu un vălău și un apartament construit din vânzarea de asigurări, nu de lapte. Ar fi vrut o bicicletă cu frâne și un costum de baie cu imprimeu de leopard. Dar Geta era în grajd în fiecare dimineață, cu cizmele de cauciuc, trăgea aplecată de ugerul vacii așa cum fetele lungeau dinții de vampir gumați, cumpărați din pensia bunicului, până ce se subțiau și deveneau ca o brățară. Ugerul vacii nu se subția niciodată într-atât de mult încât să nu se umfle la loc ca și când încercând să sufoci o vacă ea ar găsi mereu posibilitatea de a respira prin uger. Privind-o pe Geta mângâind copsa vacii din când în când, pentru a se întoarce la gumele acelea pe care le frământa deasupra găleții, Adriana se convingea tot mai mult că mama ei nu se va opri până ce toată pajiștea verde de la Pârâul Râpii nu va fi transformată în lapte, care mai apoi să fie transformat într-o casă nelocuită, pusă sub lacăt, cheia fiind agățată de coada unei vaci. Atunci se gândi că ar putea să facă ceva:

- Merg eu cu vacile azi.
- E rândul lui taicătu. Iar nu-i acasă?
- Ba da, dar merg eu. Vreau să adun niște sunătoare.

Văzând-o că trece cu vacile pe drum, Elsa a vrut să vină cu ea, alergând să o prindă din urmă.

- Stai. Vin și eu. Mă lasă să vin cu tine.
- Nu vreau. Du-te acasă.
- Dar am făcut niște păpuși vodoo pe care să le luăm cu noi. Scoase niște cartofi cărora le făcuse ochi și gură, și îi arătă și acul de cusut, pe care îl luase de acasă. Țsta poate să fie fratetu' și asta o să fie fata aia de la școală care mă enervează.

- Azi nu mă joc. Am treabă.

Rupsese o creangă dintr-un copac și lovi vacile peste spate să meargă mai repede.

Pe drum era liniște. Se auzeau doar pietrele ce treceau prin țevile de cenușă. Ar fi putut să se creeze o fisură oricând și să se formeze un zid de cenușă: de-o parte satul, de cealaltă Adriana cu vacile. Elsa ar fi putut să strige oricât cu sticla de lapte goală în mână. Nu ar fi auzit-o și s-ar fi întors acasă fără lapte de fiert. Se urcă pe țevi și culese câteva boabe de mătrăgună. Le închise în palmă și mână vacile mai departe. La Pârâul Râpii smulse niște iarbă, construi o mică căpiță unde ascunse boabele de mătrăgună, apoi începu să urnească vacile dintr-o parte în alta până ce căpița de iarbă a fost mâncată. Se uită la burta mare a vacii, vrând să distingă ceva diferit. Se așeză și închise ochii. Își imagina că atunci când îi va deschide vacile vor fi întinse pe jos și ea se va întoarce acasă alergând și plângând spunându-i mamei printre hohote că vacile au murit. Începuse deja să se întunece și vacile erau mai sătule ca niciodată. Dintr-o dată auzi ceva sunând în iarbă. Se apropie și găsi telefonul orașencei. Îl pierduse ieri, când merseseră împreună să se rostoglescă pe dâmb. Telefonul suna insitent. Îl puse la ureche și așteptă:

- Să vii acasă, ai înțeles? Să vii acasă!

Era vocea mamei Elsei. Acum știa că trebuie să se întoarcă acasă. Avea ceva de înapoiat și vacile nu muriseră.

A doua zi, o auzi pe Geta punându-și cizmele de grajd și sunetul găleților goale. Lapte vor avea mereu. Se duse în conie, unde dormea bunicul de obicei, să-și ia o bucată de pâine cu untură și zahăr. Bătrânul avea găleata cu laptele de aseară lângă el. Cana cu care băuse era pe jos, iar găleata cu boabe de porumb pentru găini era pe jumătate goală. Bătrânul era întins pe pat. Ceva mov părea să i se scurgă din ureche. Adriana luă în grabă găleata și o aruncă în grădină. Acum se gândea că vacile nu pot fi otrăvite. Sunt prea mari. Ele transformă până și otrava în lapte. Alergă în grajd la Geta:

- Bunicul nu se mișcă.

Geta rămase un moment pe gânduri. Își aranjă mai bine găleata între picioare și își legă mai strâns pe cap baticul.

- Să termin aici. Vacile trebuie mulse, altfel o să le doară.

La poartă striga Elsa care venise după laptele proaspăt de dimineață.

- Nu vii până la dud? S-au copt. Elsa avea degetele și gingiile mov, așa ca otrava din urechea bunicului.

- Nu vreau dude.

- Îți plac mai mult corcodușele?

- Nu!

- Hai să vezi și tu! Cred că e o mașină nouă la poartă la Ani. Poate a venit Andreea din America.

Din grajd se auzea vocea Getei care trebuia să urle la animal pentru a-l potoli.

- N-ai sta locului, turbat-o! Stai!

Adriana o duse pe Elsa în pivniță. Puse polonicul în sticlă și încercă să-i toarne, dar turna tot pe lângă. Până la urmă sticla se umplu, dar era murdară. Adriana i-o întinse. Când ieșeau pe ușă Elsa își șterse mâinile de pantaloni.

- Nu te mai conduc. Mergi singură.
- Măcar până la dud, să mă treci de câini.
- Îți dau o bătă.

Geta se întoarse cu gălețile pline și le așeză în conie. Luă perna de sub capul bătrânului, îl descălță, așezând papucul mai scurt în cel mare și îi zise băiatului să aprindă un foc pentru gunoaie în grădină. Adriana păzi focul, până ce toate așternuturile bunicului au ars. Până și ziarul și Biblia dispăruseră. Geta le duse în pod. Singurul lucru care rămăsese era sfărâtoarea de cucuruz. Aceea mai putea fi folosită.

&

- Lapte la cafea doriți? întrebă chelnerița pregătită să noteze cu pixul pe foaie.
- Nu, nu! Lapte de soia aveți?
- Da. Cafea cu lapte de soia.

Elsa purta un tricou cu „Green Peace!”. Anca se uită la tricou. A vrut să întrebe ceva, dar nu știa de unde să înceapă.

- Nu te-am mai văzut de un car de ani. Auzi, zi și mie, tu de când nu mai bei lapte?

- De când nu a mai mers Geta în piață cu laptele. Mai știi ceva de ei?

- Eu nu am mai vorbit cu Adriana, dar mama tot vorbea cu o vecină de-a lor. Geta a ținut-o în facultate pe Adriana vânzând lapte și de-astea. A terminat la Chimie și lucrează într-un laborator. Dorel s-a băgat cu bicicleta beat într-o mașină. Fratesu' e în Anglia și i-a trimis Getei bani să ia o mașină de muls vaca. Mai au una singură, dar am înțeles că dă mult lapte și Geta vinde numai prin sat și la cunoștințe.

- Lacul de cenușă mai e?

- Da, dar vor să închidă termocentrala. Au cumpărat toată partea aia de acolo de la casă de la Sănetă până la Pârâul Râpii și vor să construiască autostradă pe acolo.

- Lasă astea! Zi-mi tu ce mai faci? Am auzit că vrei să vinzi tot pe-acolo, și pământul și casa. De ce n-ai mai venit pe la noi?

- Vreau să vând, dar nu cumpără niciunu' că le e frică că o să treacă autostrada pe-acolo și nimeni nu cumpără o casă cu riscul de-a fi dat afară mai târziu. Nu mai are nicio valoare pământul ăla.

- Lasă că vedem. Nu știi ce-o să fie în câțiva ani. Pe-acolo nu te mai duci?

- Trebuie să mă duc mâine. Vine cineva să vadă locul.

Era noapte. Condusesse de câteva ore. Pe drum, o vacă se oprise chiar în mijlocul șoselei. Se făcuse o coadă mare și toată lumea claxona. Până la urmă a venit un băiat, i-a legat o sfoară de gât și a tras-o afară de pe șosea. Traficul s-a repus în mișcare. Vaca a rămas pe marginea drumului. Oamenii din sat se strânseseră să vadă pățania. Unii ziceau că vaca e nebună, că i s-a urcat laptele la cap, iar alții ziceau să-i facă o injecție și pe urmă să o taie.

La casa de sus era o lumină aprinsă. Camerele nelocuite păreau să aibă perdele ca și când, totuși, cineva are nevoie de intimitate chiar și în nelocuire. Poate era Adriana. Ar fi vrut să strige la poartă, dar nu avea nicio sticlă de plastic goală. Nici nu ar fi știut cum să strige. Dacă Dorel nu mai era, poate nu i-ar fi răspuns nimeni. Oamenii de la sat

au o memorie bună, dar nu o memorie a lor. Își pot recunoaște vaca dintr-o turmă de o sută de alte vaci, dar nu-și pot ține minte povestea lor. Povestea e a celui ce se poate desprinde de loc și o ia cu el la fel ca pe o vacă pe care o duci dintr-un sat în altul cu remorca.

Pecking order

Szonja Kadar

1

Ca în fiecare seară de când au jurat să fie la bine și la rău, soții Marinescu stăteau cuibăriți în fața televizorului pe canapeaua comandată de pe site-ul Ikea pe care Luci o montase cu chiu și vai vreme de câteva zile. La ProTv erau difuzate știrile de la ora 5 de care cuplul era fascinat. Simțeau o satisfacție în a sta relaxați în lumea perfectă construită de ei, urmărind cu aroganță știrile despre crime cu toporul, violuri prost făcute și alte evenimente importante care aveau loc în România.

IMAGINI ULUITOARE: *Un zoofil din Dâmbovița, prins în timp ce VIOLA găinile vecinei*

- Luci, dă-i mai tare!

Ecaterina se ridică din brațele soțului și se uită cu o expresie șocată la ecranul televizorului. Luci dădu mai tare sonorul de la telecomanda Home cinema-ului proaspăt achiziționat, iar vocea jurnalistei Esca invadează încăperea din toate colțurile.

O femeie din Produlești a instalat camerele de supraveghere pentru că voia să afle de ce păsările ei făceau zgomot noaptea. Femeia a avut un șoc după ce a vizionat imaginile surprinse de camerele de luat vederi pe

care le montase prin gospodărie.

Un vecin intra în coteț, îi fugărea găinile și le viola. Bărbatul, prindea pe rând fiecare înaripată și întreținea raporturi sexuale cu ea.

Ecaterina l-a prins pe Lucian de mână, l-a strâns, privind șocată imaginile prezentate după un avertisment pentru privitorii mai sensibili, cărora le era recomandat să închidă ochii, să-și astupe urechile sau să părăsească incinta. Teribilul violator de Produlești penetra pe rând alb negru fiecare găină fast forward, aruncându-le brutal de pereți după ce termina treaba. Cati, la fel cum făcuse la filmul Earthlings, căscă gura și începu să lăcrimeze. Știrea se termină cu un interviu luat femeii ale cărei găini fuseseră agresate. Aceasta era lividă și îl blestema pe individul posedat de diavol.

- Luci, trebuie să facem ceva neapărat!

La câțiva metri de ei, în camera alăturată, fiica cea mică, Rita, stătea rezemată de ușă, îngurgitând un meniu de la Mac cumpărat de joi, pe care îl ascunsese sub pat. Maică-sa îi dăduse la prânz ceva humus cu trei fire de țelină, care au intrat direct în intestine, lăsându-i un gol și mai mare. Mama ei era o maniacă, tot ce era la modă sau făceau prietenele ei trebuia să facă și ea. De câteva săptămâni maică-sa a aflat de la fetele cu care mergea la fitness că toate au devenit vegane și e the new cool lifestyle. A înțeles ea ceva acolo cu săracele animale chinuite, cu ouăle-menstruația găinilor și a fugit repede acasă să arunce toate cadavrele de vietăți din bucătărie, a umplut frigiderul de tot ce a găsit la raionul de post de la Kaufland și l-a anunțat pe soțu-său că toată familia va deveni oficial vegană. Soră-sa Crina, pita și mierea familiei, a îmbrățișat ideea din prima, și-a comandat vreo două tricouri cu vaci și save the planet, eat avocado și nu s-a mai epilat de atunci, lăsându-și blana naturală să prospere. Rita, cu toate că era obișnuită cu hobby-urile părinților, a trântit nervoasă ușa frigiderului a doua zi dimineață, observând că îi dispăruse Magalica, jir-ul, cârnații și șunca ei Sissi preferată. Carnea era a doua ei plăcere după înghețată și nu putea accepta nicicum că îi era interzis să mai

bage în ea ce își dorește. Singura soluție pe care a găsit-o a fost să își cheltuiască toți banii puși de-o parte pe meniuri de la Mac pe care le ascundea sub pat, printre singurele locuri în care maică-sa nu avea curajul să își bage nasul. Își îndesă ultima bucată de burger în gură, și chiar când ascunse ambalajul în ghiozdan, o auzi pe maică-sa strigând.

- Rita, vino până în bucătărie!

2.

Comuna Produlești nu avea nimic impresionant. Aceleași case dărăpănate, aceeași liniște sinistă întreruptă din când în când de câte un cocoș fericit sau o babă care își cheamă nepotul la masă. Când mașina familiei Marinescu intră pe drumul principal, un nor de praf se ridică în urma lor și agită câteva găini care circulau pe mijlocul uliței.

- Mai încet Luci, te rog, ai grijă la animale, nu vezi că era să calci una?!

Au încercat să contacteze ProTV-ul pentru a face rost măcar de numele femeii, dar nu au reușit nicicum să dea de ea. Se bazau pe gura satului că le va spune rapid unde a avut loc tragedia. În comuna Produlești nu se întâmplase de ani de zile ceva așa de important, abia câțiva bătrâni își mai aminteau de noaptea în care Gheorghe își omorâse soția cu măciuca pentru că a prins-o în spatele șurei cu fiul primarului, un tinerel cu o slăbiciune pentru băbuțe zurlii, dar băiat bun de altfel. Au oprit lângă un grup de copii care jucau șotron, iar Ecaterina coborî geamul, lăsând zăpușala să intre în mașină.

- Nu vă supărați, ne puteți spune unde locuiește femeia ale cărei găini au fost violate?

- Iooooaaaiiii băăă, tanti dă pă deal, de acolo de lângă stâna lui Gică! Mereți mai tăt în față până dați de intersecția aia cu cruce, o luați la dreapta și casa din capăt, întrebați de tanti Maricica, răspunse un băiat negricios în timp ce prietenii chicoteau amuzați.

- Mulțumim! Vezi Rita că nu am venit degeaba? se întoarse Cati spre fiică-sa care stătea în spatele ei, cu capul în telefon, gata să treacă la nivelul 128 din Candy Crush.

Rita îi aruncă o privire scârbită maică-sii și se întoarse la jocul ei. Situația o depășea complet. Când părinții le chemaseră pe ea și pe soră-sa în bucătărie, nici prin

cap nu i-a trecut că îi vor prezenta un plan de bătaie care implica salvarea unei găini violate. Inițial a pufnit-o râsul, crezând că e o glumă, dar a observat rapid că maică-sa avea ochii în lacrimi în timp ce le explica că ar fi o cruzime să nu salveze măcar o găină de la experiența de a trăi o viață întreagă în locul în care a fost traumatizată seară de seară.

Au ajuns destul de repede la locul indicat de băiat, și cu ajutorul unui bătrân găsiră locul crimei, casa Maricicăi. Era o clădire dărăpănată, cu tencuiala crăpată în câteva locuri și pătată cu diverse substanțe colorate. Undeva în spate, se vedea o clădire mai micuță din lemn, pe a cărei ușă erau prinse vreo șase lacăte și gratii la cele două geamuri mici. Cati nu reuși să găsească vreo sonerie, dar observă că poarta era deschisă. În câteva minute, după ce scăpară cu viață din ghearele unui câțel voinic de douăzeci de centimetri, ajunseră instalați în bucătăria gospodinei, cu cafele și o farfurie de gogoși în față. Rita refuzase să participe la salvarea găinii și rămase în mașină, îngrozită la gândul că va mai trebui să împartă încă vreo șapte ore spațiul mic cu familia ei, de data asta cu un pasager în plus.

Tanti Maricica se prinse în cele din urmă de șale și se așeză pe scaun, după ce se agitase ca un titirez prin bucătărie pentru ca oaspeților ei să nu le lipsească nimic.

- Păi, vă dați seama că sunt necăjită. Cine s-ar fi gândit că bietezele mele fete zbiară toată noaptea din cauza tâmpitului ăla? Noroc ca fiu` meu are un prieten la București care are ceva firmă de pază și ne-a împrumutat camerele de filmare. Credeți-mă doamnă, am crezut că fac infarct când am văzut ce le făcea. Am spus și ălor de la știri, era să ajung în spital, așa îmi bătea de rău. Soțu meu a vrut să îmi spună vreo două, da eu i-am zis să cheme poliția, că așa se face.

Ecaterina aproba totul din mișcarea capului, oglindind expresia facială a femeii, afectată de cele auzite. Luci, grijuliu ca întotdeauna, o ținea de după umeri, mângâind-o încetșor. Crina sorbea ascultătoare din cafeaua fără lapte și încerca să își dea seama dacă exista vreo șansă ca gogoșile să fie vegane.

- Și ce au făcut cu nemernicul ăla? întrebă Cati strâmbând din nas dezgustată.

- Ce să facă doamnă? Nimic, aia au făcut. S-au dus la el, i-au dat o amendă, un avertisment și atât! De ce credeți ca am baricadat cotețul? Soțul meu a pus o grămadă de lacăte și gratii ca să nu mai intre porcu cela! Și să știți că nu e ușor ca în fiecare dimineață și seară să tot merg să deschid toate alea și apăi să le pun la loc. Dar ce să facem, nu avem ce să facem, asta e, așa e omul, cu Diavolu` în brațe, și polițiștii aia sunt niște... niște... îl și cunosc, e fiu lui mătușa lui Ileana, a făcut academia la București, a terminat ultimul și să știți, vă spun că păreți oameni buni, sinceri... le dă pe gât de dimineață până seara... și atunci când a venit la noi, mirosea a borhot de la câțiva metri!

Doamna Maricica părea să nu se mai oprească din vorbit, iar Cati, cu toate că voia să fie politicoasă, nu mai avea răbdare, visa la salvarea găinii de când a văzut știrea, a pregătit tot apartamentul, l-a făcut chicken proof, a cumpărat inclusiv o cușcă pentru transport foarte scumpă, apartament de lux pentru înaripate.

- Să vă spunem de ce am venit. Știți, dumneavoastră, spuse ea iar piciorul ei începu sa tremure de nervozitate, ne-am dori să cumpărăm o găină de la dumneavoastră să o ducem la noi la Cluj să avem grijă de ea. Suntem dispuși să negociem un preț, dar vă asigur că veți fi răsplătită pe măsură.

- Da de ce sărăcia să duceți găina la oraș doamnă? Găinile îs făcute să râcăie în pământ, să se plimbe la aer, nu vă dau nimic, cum vine asta, sunt fetele mele, le cunosc mai bine ca firele din palmă doamnă, nu, nu, îmi pare rău.

Luci cu Cati își aruncară o privire cu subînțeles, și, făcând exact ca în toate seriarele cu avocați și mafioți pe care le văzuseră, îi intinseră doamnei un bilet pe care au scris încă de acasă suma de trei sute de lei. Tanti Măricica se încruntă confuză și luă hârtia, citind ce scrie pe ea. După câteva secunde, biata reușise să înțeleagă ce vor să facă orașenii și pricepu cât erau de înstăriți și disperați în același timp.

- Nu doamnă, nu pot să pun un preț pe ele, nu se poate, țin la ele, au o valoare sentimentală mare-mare, am trecut împreună prin atâtea, nu se poate, îmi pare rău.

Continuară în acest fel, bilețul după bilețul, refuz după refuz, până când suma ajunse la șase milioane lei vechi. Tanti Măricica se bucura că a reușit să fraierească niște

domni de la Cluj, iar familia Marinescu se bucura că a reușit să prostească o țărancă să le vândă una dintre pruncile ei.

- Noh, haideți să vă alegeți care vă place mai tare, haideți că descui repede lacătele.

- Nu vă supărați, dumneavoastră le cunoașteți mai bine, ne puteți cumva da una dintre, oare cum să va spun... ăă... cea mai traumatizată dintre ele dacă înțelegeți ce vreau să spun.

Gospodina se uită confuză la femeie și dădu din umeri, nu conta ce voiau nebunii ăia, pentru șase milioane le dădea și chiloții de pe ea.

- Să știți că este una cu cloaca fisurată săraca, a nenorocit-o ăla. Nepoțica se tot joacă cu ea, i-a dat numele de Maggi că e așa galbenă colorată, ca vegeta.

3.

Maggi era instalată confortabil în apartamentul familiei Marinescu de câteva săptămâni. Cati se asigurase că are în fiecare cameră un culcuș în care să își depună oule, un țarc cu pământ pe hol, unde să poată scormoni în voie și chiar o duzină de jucării împrăștiate pe care le putea ciuguli. Luci a ajuns să se atașeze de ea, cu toate că la început a acceptat operațiunea de salvare doar ca să își mulțumească soția, care dacă nu primea ce dorea, devenea sau o bocitoare disperată sau o viperă care îl ataca din minut în minut. Învățase de ani de zile să nu mai comenteze sau să își exprime vreo opinie, deoarece Cati nu își dorea un partener, ci un sclav dedicat mofturilor ei. Dacă nu ar fi fost fetele, ar fi dispărut demult.

Era plecată la ora ei zilnică de fitness, iar Lucian profită de ocazie și ieși pe balcon să fumeze o țigară din pachetul ascuns sub o daltă desprinsă. Maggi, simțind aerul curat, ciuguli geamul până când o lasă și pe ea afară. În timp ce savura țigara, puțin panicat să nu apară soția mai repede, urmări găina care se așezase în fața lui, privindu-l insistent. Câteodată simțea că o parte din Cati se transferase în găină și prin ceva schimb de energii, reușiseră să se conecteze, Maggi devenind spioana ei. Găina continua să îl fixeze oarecum critic, făcându-l pe Lucian să se simtă tot mai inconfortabil. Stinse țigara fumată pe jumătate, mângâie găina printre penele de la gât și intră în casă, încuind-o pe

balcon. Deschise frigiderul și ciuguli dintr-o salată câteva bucăți de castravete. Maggi începu să lovească agitată cu ciocul în geam.

4.

Cati ieși din cafenea cu zâmbetul pe buze. Ora de ceai cu fetele fusese un succes! Pentru prima oară de când a început să iasă cu ele în oraș după ce făceau fitness, ea a fost vedeta. Când ele se declaraseră vegane, se uitaseră la ea scârbite că a îndrăznit să își comande ceai negru cu lapte.

- Tu nu știi că e plin de puroi? Se infectează ugerul de la pompe și ce, crezi ca ei verifică? Și de ce ai bea laptele altui animal? E foarte scârbos. Lapte de om ai bea? Sau de maimuță?

A fost una dintre cele mai negre zile din viața ei. Fetele nu doar că îi expuneau gândirea vegană, ci proiectau în ea fiecare mâncător de carne, fiecare sălbatic care omora animale ca să le devoreze. Faptul că ele, cu o săptămână înainte băgaseră în stomac kilе întregi de carne, nu mai conta. Conta doar că ele erau vegane și toată lumea trebuie să fie ca ele, pentru că așa funcționează mișcarea, cu cât aduci mai mulți oameni de partea ta, cu atât ești un vegan mai reușit. În seara aia, Cati află de pe internet totul despre ce însemna să renunți la produsul animal. Trebuia să aplice tot ce învățase și trebuia să impună și familiei să facă același lucru. Știa ca va avea probleme cu aia mică, care niciodată nu era de acord cu propunerile ei, dar nu îi păsa, era mama ei și știa ce e mai bine pentru ea. Și așa săraca, se născuse cam urâțică, cu nasul borcănat și cu ochii nu chiar la locul lor, iar mâncând carne, cașcaval și ouă începuse să se îngrașe. Dacă mai continua așa, pierdea orice șansă de a își găsi un soț acceptabil care să o ia de pe capul ei. Acum, va mânca doar fructe, legume și plante, poate o vor mai dezurâți.

Așa cum a bănuț, doar Rita a avut ceva de comentat. Crina, pușorul ei ascultător, îmbrățișă din start ideea și se implică activ în noul stil de viață. Luci, ca de obicei, nu a avut nimic de obiectat.

- Sigur că da, iubito, așa vom face – după care a pupat-o drăgăstos pe frunte.

Dar să devină vegană nu era îndeajuns. Fetele nu păreau deloc impresionate,

făcuseră dinainte pasul cel mare. Știa că trebuie să acționeze ieșit din comun, să găsească ceva cu care să le șocheze, să le facă să o privească cu admirație. Salvarea găinii părea să fie cea mai bună rezolvare. Și a fost un succes! Ea nu doar că salva animale nemâncându-le, ci le lua din mediile nocive și le oferea o viață mai bună! Iubea felul în care fetele reacționaseră când le povestise de operațiunea de salvare a găinii abuzate. Le spusese în detaliu tot, cum arăta satul, cum s-a comportat bătrâna, cotețul care părea o închisoare de maximă securitate. Desigur, mai și înflorise, în descrierea ei apărea și violatorul care se uita printr-o gaură din gard cu ură cum ei îi fură găina. Fetele erau topite. Au început să o laude, dar în adâncul lor ciuda începuse să încolțească. Fiecare dintre ele s-au dus acasă și s-a gândit ce animal ar putea salva, să poată scoate o poveste mai interesantă ca a lui Cati.

Înainte de a ajunge acasă, s-a oprit la magazinul bio din centru, de unde a cumpărat un lapte de soia și niște semințe pentru a face shake-ul găinii de dimineață. Maggi trebuia să fie hrănită și îngrijită bine, să se îmbolnăvească sau să, doamne ferește, moară sub grija lui Cati ar fi fost cel mai rău lucru care se putea întâmpla. Când intră pe ușă, primul lucru pe care l-a observat era că Maggi nu a întâmpinat-o cotcodăcind la ușă, obișnuită fiind ca mami să vină cu mâncare. A simțit că ceva nu era în regulă și a început să tremure, scăpând punga pe jos. ”Nu, nu, nu se poate, unde e, unde e, cum mă mai întâlnesc cu fetele dacă.. nu”. Cati începu să bolbolosească și să alerge prin casă căutând disperată găina. Crina a început să plângă când a înțeles de ce era panicată maică-sa, iar Rita nu era acasă. După câteva minute de haos complet, cu Cati alergând, urlând și plângând, Luci a ieșit din baie, privind confuz scena. Soția i-a sărit în brațe și a început să îl lovească cu pumnii în piept.

- Unde e, Luci, unde e Maggi?? A pățit ceva?? UNDE E!?!?

Când Lucian realizează despre ce era vorba, se abținu cu greu să nu izbucnească într-un râs isteric, deoarece nevastă-sa ar fi fost uimită să vadă cât de puțin îi păsa lui de sentimentele ei. Se prefăcu îngrijorat, o strânse în brațe și îi explică că a lăsat găina afară, să stea puțin la soare. În câteva secunde, Rita ajunsese pe balcon. Pe o cârpă veche, în colț,

era un ou încă fierbinte.

chiar curios, l-aș fi întrebat direct de o scamatorie de a lui dacă nu ar fi tăiat-o la fugă. Nu-mi păsa, aveam culese flori și mă pregăteam să le îngrijesc.”

A mișcat ceva în Lenny discuția, cineva îi vorbise pentru prima oară despre o potențială “afacere” - așa și le promova. Se întreba, în drum spre sală, dacă a făcut vreo greșală în cele mai recente din afaceri. Antrenamentul i-a mers lejer, până la urmă Lenny avea brațe-tun, parcă injectate, acum îi plesneau. În timpul antrenamentului a lăsat vorbă colegilor că se plictisește și că e gata de afaceri. Nu a rezolvat nimic.

“Am avut un vis în legătură cu Lenny și obsesia lui pentru sală, îi explicam Becăi care a apărut între timp; m-a ajutat cu florile. A început straniu: o coadă bătea o coapsă ca să alunge ceva, imaginea s-a refocalizat; o bovină îmbunătățită, musculoasă, știi și tu de pe la TV, se întorcea spre mine, era Lenny, apoi PAC! - am conturat pac-ul cu un cerc de fum.”

Beca urmări cercul apoi tremură; terminase de împletit florile, acum voia să mănânce, nu voia să audă de Lenny încă de când i-a văzut camera, se scârbise.

“Abia o cunoșteam pe Beca, eram la a doua conversație, credeam că o iubesc.”

“Nu vrei să-ți curăț aici?”

“E locul lui Lenny. Cred că el vrea să-l mențină așa.”

“Cum să vrea așa ceva?!”

“Nu-l știi pe Lenny.”

“Știi că trebuie să-l lași pe Lenny”

“Totul era un exces de Lenny, n-am răspuns, voiam să dansez. Aerul era de vină, Beca contura figuri și le tăia cu unghiile : “Vrei să bem ceva, undeva?” am întrebat; voiam mai mult să iau aer.”

“Dacă ies, trebuie să vii și tu cu mine undeva după aceea. Îți place cum am împletit

florile? Să știi că le iau cu mine.”

“Am luat-o spre oraș cu florile, rămâne să vorbesc cu Lenny când mă întorc; îmi structuram un plan în caz că Beca trebuia parașutată.”

Lenny, abătut, terminase la sală și nu avea pentru ce să fie umflat. Îi sunase telefonul, apăruse o “afacere” și îi reveni culoarea în obraji. Întâi voia să-și facă tratamentul cu flori de după antrenament, dar nu găsi nimic și pe nimeni acasă.

“Două găuri în pereți au apărut ultima dată când Lenny și-a ratat tratamentul” mi-am amintit în troleibuz spre oraș. Eram curios cum o să modifice camera de data asta. Am coborât în centru, pe cale să plouă, așa că am intrat la primul bar, nu avea importanță, dădeau o bere gratis. Beca mânuia florile atât de liberă prin fața ochilor din bar, mă înmuiasem.”

“Ești nebună.”

“Ce-ai, măi? Relaxează-te.” știa că nu sunt speriat.

“Te-ai îmbrăcat drăguț, ti se potrivește.” Era teribil la complimente, iar făcute Becăi nici nu veneau natural. Beca schiță ceva, îmi mulțumea; eu mă pierdusem în costumația ei, mai mult în bijuterii, mă orbeau de fiecare dată când gesticula; am întrebat-o de cea mai recentă dintre ele. În timp ce îmi răspundea am început să mă simt prost îmbrăcat pentru situație; pierdusem șirul conversației; semn că voiam să fumez. Am luat florile de la Beca și am comandat.

“Șase beri, două să fie cele din promoție. Unde vrei să mergem după asta, Beca? E abia miezul nopții.”

“Putem să mai colindăm barurile. Am nevoie de curaj. Vreau să mă tatuez până la sfârșitul nopții.”

“Te-ai gândit și ce îți tatuezi?” am început a doua bere și mi-am scuturat capul, ea a

chicotit.

“Nuu...am să aleg pe moment” și continuă să povestească despre localul unde vom merge, că e emoționată; eu eram absent, căutam în memorie un model de tatuaj, credeam că impresionez.

“Nu găseam ceva să surprindă, mă ofticasem, am terminat a treia bere, mi-am scuturat capul iar, ea chicoti; ne simțeam grozav. Am verificat dacă am florile, Beca uitase de ele, își termina și ea cea de-a treia sticlă, până să o facă m-am ridicat să plătesc.”

Lenny nu găsi pe nimeni acasă; pierduse ceva timp încercând să se calmeze, și-a ratat tratamentul. Avea adresa afacerii așa că a luat-o la pas.

“La al doilea bar am stat mai puțin; după ce am comandat, au sunat-o pe Beca cei cu tatuajele. Am băut totul în grabă, mi-a zis că trebuie să ajungem într-o piață, credeam că în bătaie de joc, și-așa abia se mai ținea. Am însoțit-o dar ajunși în față nu mai voia; am luat-o de mână și am intrat în local. Majoritatea au recunoscut-o pe Beca, i-am explicat că nu pot sta cât o înțepă, că o aștept afară; am lăsat-o acolo și am ieșit. Voiam să mă plimb, scăpasem florile iar acum le căutam.

Lenny se apropia de locul de pe adresă: era o piață în spatele unei străzi principale. A simțit un miros cunoscut trecând pe acolo. Îi mirosea a tratamentul pe care îl ratase. I s-au lărgit pupilele; începu să caute după miros, ca și cum a uitat de ce venise în piață.

“Găsisem florile dar mă rătăcisem printre blocuri; luând colțurile alert m-am lovit de ceva.”

“Era să te pocnesc. Ce cauți aici?” m-a recunoscut Lenny.

“Eu era să te dezumflu” bucuros că am găsit florile. „lasă-mă să le împletesc.”

Când le-a văzut, Lenny i le-a smuls din mână, era tratamentul lui.

“Trebuie să ne întâlnim cu cineva pe-aici.”

“Vreo afacere de-a ta ?”

“Cam ajea.” se strâmba Lenny, bucuros și el de tratament.

“Nu-nu, o iau pe Beca și plecăm; sunt cu ea, vrea tatuaj, am lăsat-o la local, căutam florile.”

“Bandiiitule” râdea Lenny de prioritățile mele; nu l-am luat în seama, am rânjit.

“O să avem nevoie de cocină, scuze Lenny, de cameră în seara asta. Să nu intri; poate ai noroc și-ți face și curat.”

“Treci aici” *m-a luat de glugă și eu am luat-o prin aer până la el.*

Beca nu se tatuă. Reprogramă și ieși; partenerul ei se îndepărta așa că îl urmări; a văzut și întâlnirea cu Lenny, voia ca tot să fie o surpriză, așa încât continua să-i urmărească din umbră.

“Lenny m-a adus în camera asta uriașă, răcoroasă; mai erau trei tipi și hălci de carne atârinate.”

“Ceee faji, bă?” zise *primul din ei, la costum; mustața lui bloca orice cuvânt corect.*

“Lenny, de data asta ascuți ce-avem de spus” *altul, din spate, încălzind ceva ca o curea.*

“Aaaa, de asta era Lenny abătut, nici umflat nu mai era; aveam probleme, căutam cum să scap.

Primul se învârtea în jurul lui Lenny.

“Uitasem să o plătesc pe fata de-atunci, mă bazam că plățiți voi și ne-nțelegem după” explica Lenny.

Primul îi încleștă brațele la spate și îi șopti, cu maxilarul încleștat, îi pocnea o venă la tâmplă: “Am pierdut o groază de bani, Lenny. Tu te-ai dat dispărut.” și îl trânti pe burtă.

“M-am ascuns între hălciile de carne și ținteam. Beca intră cu o sticlă spartă la fund, în fugă, zbierând. Abia pornise la luptă și deja își pierduse strigătul, câinele de pază o cuprinse. Am aruncat o halcă de carne spre unul din afaceriștii lui Lenny; l-am lovit bine, era sub ea și nu mai mișca.”

Altul care încinse cureaua se repezi spre Lenny și i-o înfipse în coapsă. Lenny răcni;

“Mi-am zis că am asistat și la un tip de tatuare cu ocazia asta.”

“Le-a ajuns să îl retușeze pe Lenny; l-au ridicat pe leșinat și au fugit. Eu am ieșit dintre hălciile de carne; ceilalți doi erau pe burți.”

“Sun la poliție” am glumit, mai mult ca să verific care era conștient.

“Te pocnesc” cu ultima suflare, Lenny.

“El era conștient; Beca nu răspundea, câinele i-a rupt rochia de la spate, era goală; am ridicat-o și am sunat un taxi.

“În taxi parcă nimic nu se întâmplase, nimeni nu vorbea; m-am întors la Lenny:

“Cum ești?”

“Lenny a dat un răcnet, taximetrul aproape adormea; muntele nu mi-a răspuns, arăta rău, să nu fi fost otrăvit metalul; Beca se trezi încă țipând, taximetrul aproape adormea.”

Ajunși acasă, fiecare se ocupă de treaba lui. Beca împleti ultimele flori și le aprinse. Își aminti ce a auzit în piață, se scârbise; intră peste Lenny, el vomă.

“Uită-te la el, matahala stă în patru labe și îi atârână și cureaua din cur până-n mizerie.

“Ăștia doi mă vorbeau pe mine?!” îl lovi Beca cu piciorul; se strecură afară și o luă spre casă.

“I-am lăsat pe cei doi să umble prin casă, căutam în baie ceva să-i scot coada și să-i

închid rana lui Lenny, nu găseam. M-am gândit că poate un tratament l-ar ajuta; am simțit o bubuitură. Când am ieșit, Lenny se bălăcea în mizeria din camera lui, Beca dispăruse, la fel și florile.”

(Intermezzo de final)

Bagajele le duseseră băieții la poartă. Andreea purta cămașa pe care o purtase și când scrisese povestea. Tudor rămăsese fără țigări. Dan se gândea că-și va cumpăra o coca-cola de îndată ce vor ajunge la Cluj. Andrei credea că o să doarmă pe microbuz, cu vise de „highway” ca-n filmele lui David Lynch. Se desprinsese greu de pătura cu care se îmbrăcase în toate aceste zile. Sonia nu putea ști sigur care dintre versiunile poveștii era cea reală și care cea ficțională. Știrea de la care începuse povestea ei fusese inventată sau nu? Lena nu se mai simțea ca Electra. Îi era dor de casă și fără prea multă psihanaliză. Maria avea o poveste nouă pe care o va termina în trecut. Profa voia să-i vadă pe toți îmbarcați ca în „E la nave va”. Singurul care nu pleca cu ei era cel de-al 12-lea povestaș, Victor. Pentru el încă mai erau obiecte de cercetat în foișor. Fiecare chiștoc cu povestea lui.